

THE BRITISH ESPERANTIST

“THE ESPERANTIST”

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. XI.—No. 125.

MAY, 1915.

[Price 3d.]

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

Hon. President: Dr. L. L. ZAMENHOF.

President: H. BOLINGBROKE MUDIE.

Vice-Presidents: GEORGE J. COX, HARRISON HILL, HERBERT F. HÖVELER, Prof. G. JAMESON JOHNSTON, F.R.C.S.I., Miss E. A. LAWRENCE, JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D., Rev. J. C. RUST, M.A., Right Hon. Sir THOMAS VEZEY STRONG, P.C., K.C.V.O., J. MABON WARDEN, F.F.A.

Hon. Treasurer: BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E. General Secretary: HARALD CLEGG.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—
To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language “Esperanto” by —

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of “Members,” “Fellows,” and Affiliated Groups. The Annual Subscriptions are:—Members, 5s.; Fellows, 10s. Membership forms and particulars of affiliation on application.

Members and Fellows are entitled to receive this Journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

Office: 17, HART STREET, LONDON, W.C.

List of Affiliated Societies and Groups on Pages ii. and iii.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

(Order of Information: Group, Secretary, Place of Meeting, Day, and Hour.)
(Italics New Groups.)

- Accrington.**—Miss M. WHITEHOUS, 5, Marlborough-st.—Mechanics' Institute, Mon., 7.
- Adelaide (S. Australia).**—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.**—J. H. WRIGHT, 32, Church-
rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot
(Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Banbury.**—Mrs. BRAGGINS, 18, Calthorpe rd.—At the
house of Mrs. Gillett, "The Elms,"—Tues. 8—9.
- Barrow-in-Furness.**—W. BARRIE, 20, St. George's-ter.—
"Cascina Cafe," Wed., 7.30—9.30.
- Bath.**—E. R. BLACKETT, 15, Southgate-st.
- Belfast.**—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Bexhill-on-Sea.**—C. W. HARRIS, 38, Sackville rd.
- Bexleyheath (Kent).**—J. R. BROWN, 70, Oaklands rd.—
Socius' Clubroom, "Polly Clean Stairs," Mount rd.,
Tues., 7—9.
- Birkenhead.**—H. R. CALLAGAN (*pro tem.*), 33, Albion-av.,
—The King's Cafe, Grange rd., Thurs., 7.30, Socials,
and Thur. in month.
- Birmingham.**—CEDRIC F. WHITE, 14, Albion-st.,
13, Quadrant Chambers, New-st., every evening.
"Nia Rondeta,"—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st.,
Nechells.
- Blackburn.**—HARRY FLINT, 30, Clifton-st.—Friends'
Meeting Ho. at King-st., Wed., 8.
- Blackpool.**—Miss A. C. AMBLER, 31, Bell Grove.—
- Bognor.**—G. NELSON TRAVIS, "Avon," Highfield.—
Queen's Hall, 1st and 3rd Thur., 8.
- Belton.**—J. BIRTWISTLE, 236, Torton-rd., Bradshaw.—
Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.**—J. A. CALVERT, 115, Legram's lane.—
"Mikado Cafe," Godwin-st., Fri., 8.
- Brighouse.**—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Stead
Syke.—Wright's Cafe, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.**—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's
park.—School of Elocution, 10, Old Steine, Tues., 7.
- Bristol.**—W. F. WESTMANCOTE, 142, Chessel-st., Ash-
ton Gate.—115, Sandy Park-rd., Brighlington, Sunday,
10.30 a.m.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. STACEY, "Wood-
thorpe,"—"Woodthorpe," 2nd and 4th Weds.
- Bury.**—Miss L. BURTON, 14, Hurst-st.—Co-operative
Hall, Market-st., Wed., 7.30.
- Buxton.**—Mrs. LANGLEY, "Brancepeth," Market-st.—
Meeting Place: Write Sec.
- Cambridge University.**—L. FIRMAN-EDWARDS (Trin.)
—In Member's Rooms, Friday, 8.30.
- Cambridge (Verda Stelo).**—Miss BARBARA SMITH,
88, Norwich-st.
- Cannock.**—Miss M. A. WALKER, Wallhouse.—Parish
Room, Tues., 7.
- Cape Town.**—Miss E. CASH, 62, Sir Lowry-rd.
- Cheltenham.**—W. G. Phipps, "Marston," Langdon-rd.—
"Orme Chambers," North Street, Tues., 7.30.
- Chester.**—J. W. DOBSON, 27, Brook-st.—People's Hall,
Delaware-st., Mon., 8.
- Coleraine.**—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho.,
Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Colne (Lancashire).**—J. R. WRIGGLESWORTH, 25,
Rutland-st.—Royal Arcade Chambers, daily.
- Coventry.**—Miss C. O. TAYLOR, "Espero," Stanway-rd.,
Earlston.—Same address, Mon.
- Darlington.**—Mrs. G. P. WOOF, 8, Larchfield-st.
- *Darwen (Lancs.).**—Miss NORA SHORROCK, 88, Black-
burn-rd.—Technical School, 7.15—9.15.
- Deal.**—HERBERT SEWELL, College-rd., Post Office.
- Derby.**—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
- Doncaster.**—W. R. JENNINGS, 40, Cartwright-st.—55B,
Hallgate, Tues. and Thur.
- Dorking.**—G. F. SANDERS, Highwood Farm, Fri.
- Dover.**—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).**—CHARLES P.
BLACKHAM, 14, Garville Av., Rathgar, co. Dubln.—
Lincoln Chambers, Lincoln-place, Thur., 8.
- Dundee.**—ALFRED A. SLIDERS, 30, Whitehall-st.
- Dunstable.**—J. COLLETT, 13, Victoria-st.—Hick's Res-
taurant, The Square, Wed., 7.30—9.30.
- Earthourne.**—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—Grosvenor
Restaurant, Terminus-rd., 1st and 3rd Mon., 8; other
Mondays, 5, for Tea.
- Edinburgh.**—ALEX. McCALLUM, 10, Cossington-gardens,
—Wed., 6 p.m. in Patrick Thomson Tea Rooms,
North Bridge; at 8, in 26, Synod Hall.
- Exeter.**—Miss A. SHAPLEY, Westwood, Spicer-rd.—
University College, Queen-st., Tues., 7.30.
- Fremantle (W. Australia).**—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—
67, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.**—G. WATSON, 24, Exeter-st.—N.E.R.
Institute, High Level End, Sat., 7.30.
- Glasgow.**—F. COUPERTHWAIT, 81, Armadale-gardens,
Dennistoun.—Stuart Cranston's Tea Rooms, Argyle
Arcade, Mon., 5.30—7.
- Gloucester.**—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—At
Secretary's house, Mon., 7.30.
- Greenock.**—Miss M. E. HAMILTON, 10, Bank-st.—
Musical Club Bldgs., 34, Union-st., Thur., 8.
- Hailham.**—Miss ELLA MITCHELL, The Grove.—
"Brooksbury," North-st., Mon., 7.30.
- Halifax.**—J. HAIGH, 13, Wakefield-gate.—Mechanics'
Institute, Mon., 7.30.
- Halifax.**—PERCY CLAYTON, 37, Abbey Walk.—
Holder's Refreshment Rooms, King's Cross, Tues., 7.30.
- Halstead (Essex).**—Miss ZOE INMAN, Colchester-rd.
- Hatfield.**—Miss M. THORPE, 83, Dragon Parade.
- Harrow.**—BERNARD LONG, 26, Roxboro'-rd.
- Hastings.**—A. J. ADAMS, Plympton-terrace.—Bemadens
Restaurant 6, Claremont, 1st Tues. and 3rd Fri. at
7.30.
- Hadden Bridge.**—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.**—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-
ave.
- Hobart (Tasmania).**—K. SIMMONS, 475, Macquarie-st.
- Huddersfield.**—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—
Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.**—Miss G. WILLFORD, 102, Westbourne-ave.
- Ipswich.**—A. GRIX, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel,
Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).**—J. J. LE SUEUR, "Holmesbury,"
Queen's-ave.
- Keighley.**—FRANK C. RHODES, c/o Harrison & Clough,
Park-st.—Mon.
- Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-
bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kidwelly.**—E. R. GRIFFITHS, Emlyn House.—Parish
Room.
- Kilmarnock.**—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—
Y.M.C.A. Institute, Titchfield-st., Tues., 7.30—9.30.
- Lancaster.**—Miss GRISETHWAITE, 3, Newsham-rd.
- Leeds.**—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st.,
Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—JOSEPH
GOLDBLATT, 27, Lovell-rd., Leeds.—Socialist Inst.,
Sutherland-st., New Wortley, Thur., 8.
- Leith.**—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Leitchworth.**—F. A. GOODLIFFE, Elm Tree House.—
Esperanto Klubo, 21, Station-rd., Weekdays 11 a.m.
—1 p.m. Club night, Sat., 7—8.30.

- Liverpool (Central).**—ERNEST BROMILOW, 4, Holmleigh Cottages, Grassendale.—Landing Stage (Seacomb Boat), every Wed., 7.30.
- Liverpool (Branch).**—P. OAKES, 21, Keith-av., Walton — Walton College, 2, Stuart rd., Thur., 7.
- London (Central).**—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Balham, S.W.**—Miss H. PRICE, 50, Dinsmore-rd., Balham Hill, S.W.—Bank House, 1, Station-rd., Wed., 7.30.
- Battersea, S.W.**—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Brixton, S.W.**—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59, Brixton-hill, Tues., 8.
- Charing Cross, W.C.**—B.E.A. Reading Room, Wed., 3 (begin.); 3.30 (Adv.), Instr.—Ad. SHEFER.
- Croydon.**—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.—Ruskin Ho., Station-rd., W. Croydon, Tues., 8.
- East London.**—J. GOURLAY, 48, Headstone-rd., Harrow.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
- Emmanuel (S.E.).**—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
- East Suburban.**—A. L. ANGEL, 71, Terrace-rd., Upton Manor, E.—607, Romford-rd., Forest Gate, Thur., 8.
- Greenwich.**—R. D. J. SIMPSON, 53, Cranfield-rd., Brockley, S.E.—Halstow-rd. L.C.C. School, Thur., 7.30.
- Hammersmith & Chiswick.**—ALFRED BRIDGES, 181, Blythe-rd., Hammersmith.—Hampshire House Club, Hog-lane, King-st., Hammersmith, Fri., 8—10. Non-club members cordially invited.
- Kingston-on-Thames.**—J. E. HOOKHAM, 45, Holmesdale-rd., Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., 1st Mon. and 3rd Wed., 8.30.
- Mildmay.**—M. C. BUTLER, 18, Leigh-rd., Highbury.—1, Alma-rd., Canonbury, N., Thur., 8.
- Postal Esperantists, British League of.**—G. E. ORE, Western District, Wimpole-st., W.
- Stepney.**—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.,—Wed., 8—10.
- Tufnell.**—S. H. TAYLOR, 2, Arthur-rd., Holloway, N.—Lecture Hall, New Church, Parkhurst-rd., N. Tues., 7.45—10 p.m., Elem. and Adv. Classes.
- West Norwood.**—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
- Wood Green.**—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Thur., 7.30.
- Woolwich.**—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.
- Maidstone.**—W. R. EDWARDS, 15, Earl st.—Dockrill's Restaurant.
- Manchester.**—J. S. LORD, 17, Alderley-rd., Flixton.
- Mansfield.**—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
- Melbourne (Australia).**—W. J. DRUMMOND, 117, George-st.—Hardware Chambers, 350, Little Collins-st., Wed., 8.
- Komerca Klubo.**—A. L. HUTCHENS, Box 731, G.P.O., Melbourne.—Hardware Club, 350, Little Collins-st., Mon., 8.
- Middlesbrough.**—Miss M. L. WARNE, 15, Myrtle-st.—Berlitz School, Thur., 7.
- Mirfield (Yorks).**—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
- Montrose.**—Miss M. MOIR, 29, White's-place.
- Natala Verda Stelo.**—LEONARD WOOD, Sutton Crescent, Stamford-hill, Durban.—Mon.
- Northampton.**—Miss OAKES, 48, Clarence-avenue.
- Norwich.**—Miss G. CLARKE, 371, Unthank-rd.—C.E.Y.M.S. Rooms, Orford-place (Room 4), Mon., 7.
- Nottingham.**—H. O. SCHOFIELD, 57, Caledon-rd.—"The Albert Hall Institute," Derby-rd., Fri., 7.30.
- Olds (Alberta), Canada.**—Miss E. M. Dominy, Olds.—Wed.
- Padiham (Lancs.).**—ALBERT THOMPSON, Esperanto School, 44, Station-rd.—Nelson's Temperance Hotel, Wed., 7.30.
- Paignton.**—H. B. HYAMS, "Terval," Torquay-rd. Same address, Tues., 8.
- Partick Y.M.C.A.**—Miss J. SCOTT, 247, Dumbarton-rd.—Y.M.C.A. Rooms, Peel-st., Fri., 8.30. 2nd Sunday *Diservo* at 7 p.m.
- Perth.**—JAMES A. COWIE, Western-ave.—North U.F. Church Library Room, Tues., 8.
- Plymouth (Tri Urboj).**—Miss E. M. SPRY, 19, Park-st.—Unitarian Chapel, Treville-st., Mon., Wed., and Fri., 7.30—9.30.
- Portsmouth.**—Miss H. NOAD, 14, Francis-avenue, Southsea.—2, Kent-rd., Southsea, Wed., 8.
- Reading.**—W. HAYNES, 19, Duke-st.—Thur.
- Redhill.**—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane.—"Elmside," 4th Wed., 8.15 p.m.
- Rochdale.**—MISS A. MAXWELL, 4, Brocklebank-rd., Firgrove.—W.E.A. Chambers, 84A, Yorkshire-st., Thur., 8.
- Rotherham Y.M.C.A.**—G. H. JOHNSON, Burnham House, Oxford-st.
- Royston.**—F. H. DEARY, Victoria Crescent.—Clock House, Mon., 8.
- Rugby.**—Moat Hotel, Regent-st., Tues., 7.30.
- Scottish League of Catholic Esperantists.**—Miss M. H. CORCORAN, 9, Bellevue-st., Edinburgh.—Thur., 8.30.
- Sheffield.**—Mrs. WALLER, 58, Acher-rd., Millhouses.—Builders' Exchange, Cross Burgess-st., Fri. 8 p.m.
- Sheffield Y.M.C.A.**—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
- Shipley.**—Miss M. SCHOFIELD, 7, Hope View.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.
- Soham (Cambs.).**—G. F. FENTON, Soham (Cambs.).
- Somercotes Alfreton.**—FRANK WARD, George-st., Riddings, nr. Alfreton.—Primitive Chapel, Leabrooks, Thur., 7.
- Southport.**—Mrs. PIERPOINT, Ainsdale.—561, Lord-st., Mon., 8.
- Spen Valley.**—ERNEST BENTLEY, 6, Old Robin, Cleckheaton.—Museum, Leeds-rd., Millbridge, Wed.
- St. Andrews.**—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—Miss F. DAVIES, 60, Cloughton-st.—Central Chambers, 2, Market-st., Wed., 8.
- Stockport.**—F. W. SHAW, 1, Lancaster-ave., Didsbury—Wed.
- Stockton-on-Tees.**—T. R. WILSON, 6, Dovecot-st.—Lit. and Phil. Institute, Mon., 7.30.
- Stoke-upon-Trent.**—Miss A. VIGGARS, Hope Cottage, Silverdale, Staffs.—Church Inst., Thur., 8.
- Sunderland.**—W. COWLEY, 6, Norfolk-st.—I.L.P. Rooms, Blandford-st., Thur., 7.30.
- Sydney (Zamenhofa Klubo).**—Miss A. LUSBY, 223, Stanmore-rd., Stanmore.—80, Bathurst-st., First Thur., 8 p.m.
- Todmorden.**—H. CROWTHER, 8, Oak Mount.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
- Tunbridge Wells.**—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall.
- Warrington.**—Miss D. E. PARSONAGE, 14, Bewsey-rd.,—27, Bewsey-st., Wed., 8.
- Wellington, New Zealand.**—Miss M. OCKENDEN, Esperanto Hall, 156, Lambton Quay, Tues., 8.
- Western Australia Esp. Socy.**—Miss M. WATSON, Stott & Co.'s College, St. George's-terrace, Perth.
- Wigan.**—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden's Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.
- Wisbech.**—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 17, Hartstreet, London, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* The offices are open from 9.30 a.m. to 6 p.m.; on Saturdays from 9.30 a.m. to 1 p.m. Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London." Telephone: Museum 617.

The Book List has been completely revised, and all volumes named are in stock at the moment. Many of them, however, are published abroad, and the stocks cannot be replenished during the disturbance of affairs on the Continent. In ordering books, it is therefore desirable to send a list of alternative volumes in case those required cannot be supplied at once.

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary , Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition) ...	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D. ...	3	10
Ekzeroaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher , The new and enlarged edition, by HELEN FRYER ...	0	7½
Esperanto for All (Propaganda and General) ...	0	1½
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper	0	7
Esp.-English Grammar in Braille, A. J. ADAMS	0	11
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual , M. L. JONES. Third edition	1	1½
Esperanto in 50 Lessons , by EDMOND PRIVAT...	1	8
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	1½
Esperanto Shorthand (Pitman), A. W. LYNDRIDGE	1	1
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1
First Reader in Esperanto, A. by E. A. LAWRENCE	0	7
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Pictorial Esperanto Course , CART-MANN ...	1	2
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo (F. Swagers kaj A. Finet)...	1	2
Esperanta Vortfarado (Fruictier) ...	2	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT (B.E.A. eld.)	0	6½
Kolekto da figuraĵoj (G. Egli), 3 partoj ...	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT ...	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0	6
Kursa Lernolibro , EDMOND PRIVAT ...	0	6½
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0	9
Legolibro por lernantoj , D-ro A. FIŠER (dua eld.)	0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF ...	0	9
" (Nova Serio) "	0	9
Normala Sintakso, Prof. TÖRÖK PETER ...	0	6½
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER ...	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROTTE ...	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto) ...	0	4
Tra la Jaro (Dent's), LUCY E. WADDY ...	1	6
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL ...	1	0

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX ...	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1	8
Esperanto-English Dictionary, MILLIDGE. cloth	5	3
Esperanto-English, by A. MOTTEAU ...	1	8
Supplements to above ... Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS ...	0	6½

Prices,
post free.

s. d.

Frazlibro de l' Turisto (nova eldono) ...	0	6½
Konkordanco de Ekzerkaro , A. E. WACKRILL...	1	0
" de Sentencoj , de ŬOAGO ...	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET ...	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC) ...	0	6
Parizaneto, La (O'Connor & Hayes), (cloth, 1s. 7d.)	1	1
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , Oficiala Aldono al ...	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE ...	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL ...	1	1

LITERATURE.

(See also Drama).

Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo, Major-Gen. G. Cox	0	7
Alegorioj el la Naturo (Gatty), trad. GEGO ...	0	6½
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Maj.-Gen. GEO. COX	0	4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.) ...	1	2½
Al mia Fratineto (Letero pri la seksvivo) (F. Ortt), trad. A. MULLER ...	0	9
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0	3
Angla Literaturo, Titolaro de, G. DAVIDOV ...	0	3½
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER ...	0	7
Ave Patria... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid ...	0	4½
Batalo de l' Vivo , La (Dickens), trad. D-ro. L. L. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.) ...	1	1½
Bibliografio Esperanta, G. DAVIDOV ...	2	2
Bildoj el la Besta Vivo, K. EWALD ...	0	11
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT ...	0	4½
Brazilio (E. Backheuser) ...	1	6
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII., VIII., IX. ...	4	0
British Esperantist , Covers for Binding Vol. IX....	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT ...	2	0
Ĉe la piedoj de la Majstro (Alcyone), trad. W. W. MANN ...	2	1
Deveno kaj Historio de Esperanto ...	0	7
Diservo de la Angluja Eklezio ...	0	7
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	0	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), trad. MORRISON kaj MANN ...	1	1½
Disrompu ni la Intermurojn (de Teosofiano)...	0	6
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6
Du Paroladoj , de E. PRIVAT ...	0	4
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAU ...	1	1
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0	9
Eliro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1	8
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE ...	0	3½
En Rusujo per Esperanto , A. RIVIER ...	1	5
En Svislando . Bele ilustrita. E. RAMO... ..	3	2

SUMMER SCHOOL OF ESPERANTO

EDINBURGH, 2-7 AUGUST 1915

PROVISIONAL ARRANGEMENTS have been made by the *Edinburgh Esperanto Society* for a Summer School of Esperanto to be held in Edinburgh in the first week of August.

The object of the School will be to afford Instruction in Esperanto under the guidance of some of the most able and experienced British teachers, in congenial surroundings and with facilities for discussion and information not obtainable in ordinary circumstances.

COURSES OF INSTRUCTION.

An **ADVANCED COURSE** for Teachers will form one of the chief features of the School.

An **INTERMEDIATE COURSE** will give isolated Students of Esperanto the benefit of *viva voce* tuition and exercise in conversation.

An **ELEMENTARY COURSE** will be formed if desired.

EXAMINATIONS for the **ELEMENTARY CERTIFICATE** and **DIPLOMA** of the British Esperanto Association will be held during the week.

Lectures in Esperanto will be delivered, and Concerts, Excursions, and other opportunities for social intercourse arranged. There will also be discussions on the best means of furthering the progress of Esperanto after the War, and on other matters of vital interest to Esperantists. As far as possible, no other language than Esperanto will be spoken during the School.

Many British Esperantists who were looking forward to visiting Scotland in August for the Universal Congress of Esperanto which was to have been held in Edinburgh, will find the Summer School an excellent substitute for the Congress, and a combination of pleasure with instruction.

FEE FOR THE SCHOOL, HALF-A-GUINEA.

Those who are desirous of attending the School are requested to fill up the annexed form and send their names to

MR W. M. PAGE, 127 BRUNTSFIELD PLACE, EDINBURGH.

not later than 15th June. If there are less than fifty enrolments by that date, the School may not be held.

If there is a sufficient enrolment, full particulars of the School will be announced in the *British Esperantist* and *Esperanto Monthly* for July.

I am desirous of attending the Summer School of Esperanto proposed to be held in Edinburgh during the first week of August 1915.

I wish to attend the

{	Advanced	} Course.
	Intermediate	
	Elementary	

Name

Full Postal Address

The British Esperantist Vol. XI 1915 Aug 1915 2nd ed. 1915

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Eneido (Virgilio), trad. D-ro VALLIENNE ...	3	0	Malnovaj Paĝoj el "Lingvo Internacia" ...	1	4
Evangelio de S. Johano , La, ilustr. ...	0	1½	Manon Lescaut (Prevost), D-ro. VALLIENNE ...	2	6
Esperanta Legolibro por Lernantoj (Fiŝer) ...	0	9	Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ...	3	6
En la Dolomitoj , A. E. STYLER ...	0	7	Mirejo (Mireille), trad. CHAMPION kaj NOËL ...	1	3
En la Montoj , A. E. STYLER ...	0	7	Mirinda Amo , orig. romano de H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 10d.) ...	2	9
El Parnaso de Popoloj (30-lingva popolkantaro), trad. A. GRABOWSKI (luksa 4s. 3d.) ...	2	3	Mizeruloj , La (V. Hugo) ...	1	0
En la Lando de la Blanka Monto , D-ro NOËL ...	1	0	Maja Nokto (N. V. Gogol), R. FRENKEL ...	0	6½
Ekonomio Socia (D-ro Marchlewski), trad. E. PFEFFER ...	0	3½	Mopso de lia Onklo (Chase) ...	0	9
Esperanto Kripligita , B. KOTZIN ...	1	2	Ne Dezirita (van Woude), M. POSENAER ...	0	6½
Esperanta Literaturo, Pri la , EDMOND PRIVAT ...	0	9	Nova Testamento , according to binding, 1s. 9d. to ...	6	3
Esperantaj Prozaĵoj ...	2	6	Nombroj (Numbers), trad. D-ro ZAMENHOF ...	2	0
Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM MEYER ...	1	3	Orienta Almanako , rakontoj el 11 diversaj lingvoj (Kotzin) ...	2	0
Evangelioj , La Kvar, LAISNEY ...	1	6	Ondo (Esperanto and English), A. E. STYLER ...	0	6½
Fabloj de Krilov , trad. DEVJATNIN ...	0	6	Paĝoj el Flandra Literaturo ...	1	7
Fabiola (Cardinal Wiseman), trad. E. RAMO ...	3	6	Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ...	2	6
Fatala Ŝuldo , trad. E. FERTER-CENSE ...	3	6	Paŭlo Debenham , orig. de H. A. LUYKEN ...	2	2
Fajrokutimoj Tutmondaj (H. W. Southcombe) ...	0	3½	Pax (J. Zulawski), trad. W. GRABOWSKI ...	0	5½
Faraono, La (Prus), KABE, 3 vols. ... each	2	0	Perdita kaj Retrovita , orig. de E. BOIRAC ...	0	6½
Forto de la Fortaĵ , La (Jack London), trad. K. FRÖDING ...	0	2½	Pola Antologio , de KABE ...	2	0
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 7th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ...	3	6	Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FIŠER ...	1	3
Fundo de l' Mizero , La (V. Sieroŝevski), KABE ...	0	9	Praktiko de la Apudesto de Dio , La (Fr. Laŭrenco), LUYKEN (leda 1s. 1d.), (tola 7d.) ...	0	4
Funebra Parolado (Bossuet), trad. L. BASTIEN ...	1	0	Predikanto, La (Ecclesiastes), D-ro. ZAMENHOF ...	0	9
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0	Progresado de la Pilgrimanto , J. RHODES ...	1	7
Gulliver en Liliputlando , trad. M. INMAN ...	1	1½	Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ...	1	9
*Gvinevero kaj aliaj poemoj (Tennyson), trad. C. BICKNELL ...	0	7	Psalmaro, La , trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	6
Gvidlibro de Gibraltaro , C. J. EDWARDS ...	0	7	Puntistino , La, trad. C. ROYER ...	0	3
Gil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. BUSQUET ...	1	3	Puto kaj Pendolo , La, Rakonto el la Inkvizicio (E. A. Poe), A. PRIDE ...	0	4½
Hi-naro , kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. ...	0	7	Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), M. ŠIDLOVSKAJA, 285 paĝoj ...	2	9
Homa Doloro , orig. de FEZ ...	0	3½	Princo Vanc' (Herbert Harris) ...	1	8
Homaranismo , Dr. L. L. ZAMENHOF ...	0	3½	Premiito , La, orig. de H. S. HALL ...	0	1½
Historio de Esperanto (Privat) ...	1	1	Rakonto kaj Aventuro (Hall and Barroll) ...	0	7
Historio de Esperanto , ADAM ZAKRZEWSKI ...	2	0	Rakontoj al mia Belulino , de BACH-SISLEY ...	2	2
Humoraĵo, Libro de l' (P. de Lengyel) ...	2	6	Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ...	3	6
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE ...	0	9	Readmono (Deuteronomy), trad. D-ro ZAMENHOF ...	2	0
International Language, Past, Present, and Future , W. J. CLARK, M.A., Ph.D. ...	1	3	Ruĝa Floro (V. Garŝin), K. BOGUŠEVIČ ...	0	3½
Internacia Krestomatieto , A. AJSPURIT ...	0	4½	Rikke-tikke-tak (Conscience), trad. M. POSENAER ...	2	2
In Memoriam (Tennyson), A. E. STYLER ...	1	7	Sankta Mateo , MIELCK kaj STEPHAN ...	0	7
Juĝo de Osiris (Sienkiewicz), A. GRABOWSKI ...	0	6	Sentencoj de Salomono, La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF ...	1	6
Japanaj Vidaĵoj kaj Moroj , Belega Albumo ...	3	6	Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO ...	1	1
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro A. FIŠER ...	0	7	*Sep Ridoj , LEHMAN WENDALL ...	1	1
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON ...	1	0	Serĉado de la Ora Ŝaflano , La (O'Connor kaj Hayes), kun angla traduko, 9d. ...	0	7
Karmen (P. Mérimée), SAM MEYER ...	1	1	Siberio , de Pastro SERIŠEV, 250 pp., ilus. ...	3	4
Karlo , E. PRIVAT ...	0	6½	Sub la Meznokta Suno , Nordlandaj Rakontoj, trad. LEHMAN WENDELL ... cloth	2	7
Kio povas okazi se oni donacas surprize , de E. ĈEFEČ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ...	0	7	Superforta Ambicio (orig.), A. A. SAHAROV ...	0	6½
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES ...	0	3½	Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK ...	0	10
Kverko kaj Floro , trad. S-ino R. JUNCK ...	1	6	Trezoro de l' Sorĉistoj , trad. F. MARÉCHAL ...	1	1
Kaukaza Kaptito (Tolstoj), trad. ŠARAPOVA ...	0	3½	Tri Mortoj (Tolstoj), M. ŠIDLOVSKAJA ...	0	4½
Kurso pri Teologio (St. Marcq), A. STAS ...	0	2½	Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON (cloth 2s. 3d.) ...	1	9
Kie estas la Eklezio de Kristo (M. van der Hagen, S.J.), trad. M. BORRET ...	1	6	Teosofia Doktrino , Oficiala Resumo de la, trad. H. DIOU-THOUILLON ...	0	2½
Karaktero (Luiscius), BRUIJN ...	0	7	Tri Angloj Alilande (Merchant), orig. ...	1	0
Kantoj de Salomono , trad. J. H. FRED ...	0	5	Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto ...	1	9
Katerino (Ševĉenko), DEVJATNIN ...	0	3½	Tra l' Silento (beautifully printed and bound), E. PRIVAT. Leather, 2s. Vellum ...	1	6
Kimra Karaktero , La, R. P. GRIFFITHS ...	0	2½	Tra la loko ensorĉita , orig. J. ŠIRJAEV ...	0	1½
Kolomba Premio (Dumas), PAPOT ...	0	7	Tradukoj, Tri (Mrs. Helliwell) ...	0	11
Kondukanto kaj Antologio (A. Grabowski) ...	2	0	Travivaĵoj de Ro Ŝo , RICHARD SHARPE ...	1	7½
Kredo kaj Scio (D-ro Gruner) ...	0	8	Unuaj Agordoj (Poemoj de Elski kaj Eŝka) ...	0	6
Lasta, La (W. Raymont), KABE ...	0	3½	Vendetta, La (H. de Balzac), M. MERCKENS ...	1	3
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de La Revuo) ...	2	0	Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE ...	1	0
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj ...	0	1½	Versfarado kaj Rimaro (Parisot kaj Cart) ...	0	6½
Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0	Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilus. de H. M. Brodie ...	1	6
*Mallonga Biografio de Henry Fawcett . WINI- FRED HOLT ...	1	1	Vizio de l' Poeto , CARMEN SYLVA ...	0	1½
			Vizito en la Karcero , La (Eckstein), FRIERICKS ...	0	8

		Prices, post free.				Prices, post free.	
		s.	d.			s.	d.
Vojago interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), <i>trad.</i> SAM MEYER	0	9		Rompantoj , de F. PUJULA	1	0	
Vortoj de Zamenhof (paroladoj, k.t.p.), (luksa eld., 1s.)	0	9		Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	1	2	
DRAMA.				Solo de Fluto (P. Bilhaud), <i>trad.</i> F. DORÉ ...	0	7	
Advokato Patelin, <i>trad.</i> J. EVROT... ..	0	9		Sokrato (4-akta tragedio), Prof. CH. RICHET ...	2	0	
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), 1-akta komedio, G. MOCH	1	0		Venecia Komercisto (Shakespeare), <i>trad.</i> A. E. WACKRILL, 1s. 7½d. cloth	2	2	
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	0	4½		Ventego, La ("Tempest"), <i>trad.</i> A. MOTTEAU .	2	2	
Ama Bileto, Komedito de Balucki, <i>trad.</i> F. ENDER	0	5½		SCIENTIFIC.			
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF	2	6		Fortografia Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	1	4	
Avarulo, La (Molière), <i>trad.</i> SAM MEYER... ..	0	9		Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC	0	3½	
Bardell kontraŭ Pickwick, <i>trad.</i> W. MORRISON...	0	7		Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), <i>trad.</i> D-ro. KUNSCHERT	1	1	
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	0	2½		Monadologio (Leibniz), <i>trad.</i> E. BOIRAC ...	0	7	
Boks' kaj Koks, <i>trad.</i> C. STEWART, M.A.	0	5½		Teorio de Evolucio de Kono, NADINA KOLOVRAT	0	7	
Bombasto Furioza, <i>trad.</i> C. STEWART, M.A. ...	0	7		MUSIC AND SONGS.			
Don Juan (Molière), E. BOIRAC	1	6		Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	0	7	
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), V. DUFEUTREL...	0	7		Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER ...	0	3½	
Elpelu Lin! 1-akta komedio (Williams), INCE ...	0	6		"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½	
Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA	0	6½		Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0	6	
En Danĝero, 5-akta (R. Untermann), orig. ...	2	5		Espero, La , ĥoro, de F. de MÉNIL... ..	1	1	
Frenezo (du unuaktaj orig. drametoj), F. PUJULA- VALLES	1	0		Espero, La , por baritono aŭ mez-sop.	0	7	
Georgo Dandin (Molière), D-ro ZAMENHOF	1	3		" muziko de A. SCHAFER	0	7	
Gustaf Vasa, 5-akta (R. Schmidt-Gotha)	1	7		Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	2	1	
Geedzigopeto (3-akta komedio), ROKSANO	0	7		Gaja Migranto, La, de C. B. MABON	1	7	
Galateo (tekstolibro al Opero de Suppé), <i>trad.</i> A. ŠEFER	0	6		Himnaro, M. C. BUTLER	0	7	
Ginevra (3-akta dramo), EDMOND PRIVAT	1	1		Kantfolio (vortoj de 8 kantoj) per 100	1	9	
Hamlet , <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	3	0		Mi aŭdas vin (Zamenhof), MCBURNEY	1	1	
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), D-ro ZAMENHOF ..	2	0		Mia Gemo (Rev. M. F. Coates, M.A.)	1	1	
Jeso de Knabinoj, 3-akta, <i>trad.</i> N. MACLEAN ...	0	7		Vojo, La (Zamenhof), DESHAYS	0	5	
Julio Cezaro , <i>trad.</i> D. H. LAMBERT, B.A.	1	7		PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.			
Kaatje (P. Spaak), D-ro W. VAN DER BIEST ...	2	6		Advantages of Esperanto, by M. L. JONES ...	0	1½	
Kamena Angulo, La (2-akta), <i>trad.</i> GEGO	0	9		Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	1	1	
Kara Panjo (1-akta), <i>trad.</i> GEGO	0	7½		Badges (various, pin, brooch, button and pen- dant) 5d. to	1	7	
Kiel plaĉas al vi (Shakespeare), KELLERMAN. (Leather, 4s. 2d.)	2	2		Do you know Esperanto? per 100	5	6	
Makbeto , <i>trad.</i> D. H. LAMBERT, B.A.	2	0		Esperanto inter la Blindularo (A. J. ADAMS) ...	0	1½	
Minna de Barnhelm, 5-akta (Lessing), <i>trad.</i> A. REINKING... ..	1	5		Esperanto for All (full of information)	100	6	8
Misteroj de Amo, du 1-akta dramoj, orig. de N. KOLOVRAT	1	3		Hour of Esperanto, An, CART-COX	0	6½	
Mistero de Doloro , 3-akta (Gual), PUJULAY VALLES	2	0		How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...	0	1½	
Mocart kaj Saljeri (Puŝkin) LOJKO	0	3½		International Language, by W. J. CLARK, M.A.	1	3	
Monologoj, Tri, <i>trad.</i> P. BOULET	0	3½		Keys (Ŝlosiloj), Esperanto , in English, German, French, Italian, Swedish, Hungarian, Por- tuguese, and Welsh, per doz., 6d. ; per 100	3	0	
Misterra Krismo (1-akta komedio), M. CASES ...	1	0		Leaflets (various) per 100 1s. and	0	6	
Manfred (Byron), <i>trad.</i> D-ro. V. DA SILVA	1	0		Passing of Babel , by B. E. LONG, B.A.	0	7	
Nesia Hejmo, La, 3-akta (Benevente), V. INGLADA	1	0		Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	4	
Nevo kiel Onklo (Schiller), C. STEWART, M.A. ...	1	0		Postcards, B.E.A. Propaganda per 100	0	8	
Patreco, 4-akta (M. Wolf)	1	1		Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	7	
Protesilas kaj Laodamia, LEONO ZAMENHOF ...	1	0½		Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	0	1½	
Rabistoj, La (Schiller), <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF ...	2	0		Solvo de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>), with English translation by A. E. WACKRILL	0	7	
* Reĝo Judea, La (4-akta)	2	2		Sur la vojo al Internacia Lingvo	0	3½	
Revizoro (N. V. Gogol), D-ro ZAMENHOF	1	6					

TO THE SECRETARY,

THE BRITISH ESPERANTO ASSO-
CIATION (INCORPORATED),

17, HART STREET, LONDON, W.C.

I,

hereby apply to be elected a Member of the
BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
(INCORPORATED), and I agree to be bound by
the Memorandum and Articles of Association
and Bye-Laws as they now exist or may be
hereafter altered. I enclose my first Annual
Subscription, 5s.

Signature

Nationality

Rank, Profession, }
or Occupation }

Address

Date

THE ESPERANTO

BLEND OF

Purest Scotch Whisky

Is renowned for the quality of its ingredients, and its freedom from "bite." It is mellow and mature, and no "celebration" is complete without it.

Price - 51/- per dozen
or 5/- per bottle.

(To Esperantists, price per dozen, £2 6/-).

Carriage paid. Terms: Cash with Order.
Payments may be made by Cheque on the C Edinburgh
Esperantista.

KORRESPONDU ESPERANTE PREFERE

BUCHANAN, SCOTT & CO,
Garthland Street, GLASGOW.

THE ESPERANTO TEACHER.

By HELEN PRYER.

New and Enlarged Edition.

57 pages of new matter, consisting of English Esperanto vocabulary and more readings.

Same price as before: 6s. net, 7½d. post free.

FRANCA FAMILIO, loĝanta en komforta domo, kun ĝardeno, en la plej bela kaj sana Pariza ĉirkaŭaĵo, akceptas hejme ĉiujn, kiel precigitan gaston. Estas la plej efika maniero sin perfektigi en la franca lingvo.—E. SOUCHAY, del. de U.E.A., 29, rue d'Alton, Athis Mons (S. & O.).

April 15th—Peace Number.

THE ESPERANTO MONTHLY.

16 pp. monthly, 1 penny. Post free for a year, 1s. 6d.

Edited by W. M. PAGE, Edinburgh.

A mine of help to the learner, and of suggestion and material for the teacher. *Some Features:* Special Articles for Beginners; Esperanto Conversations; Learners' Corner; Short Stories; Zamenhof's Exercises, some remarks by A. E. Waskville; Poetry; Parallel Translations, etc., etc.

AN ORIGINAL NOVEL

By H. A. LUYKEN, F.B.E.A.

MIRINDA AMO.

Rekompenita de la Akademio.

285 pp. Well Printed on Good Paper.

Art Paper Cover, 2/6 net; Blue Cloth Boards, 3/6 net.
Postage 3d. extra.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated).

International Language. Past, Present and Future.

By the late W. J. CLARK, M.A., Ph. D., B. Es. L.

Second Edition, with Preface and Appendix by
H. BOLINGBROKE MUDIE and H. E. LONG, B.A.

PRICE 1/- POST FREE 1/3.

FULL OF FACTS AND ARGUMENT.

La Nova Testamento.

THE NEW TESTAMENT IN ESPERANTO.

Published by the British and Foreign Bible Society and the
National Bible Society of Scotland.

PRICES.

White Paper Edition.

1. Art Cloth, Gilt Edges	1 0
2. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	2 0
3. Persian Vapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	4 0

Oxford India Paper Edition.

4. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	3 0
5. Persian Vapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	6 0

POSTAGE 3d. EXTRA.

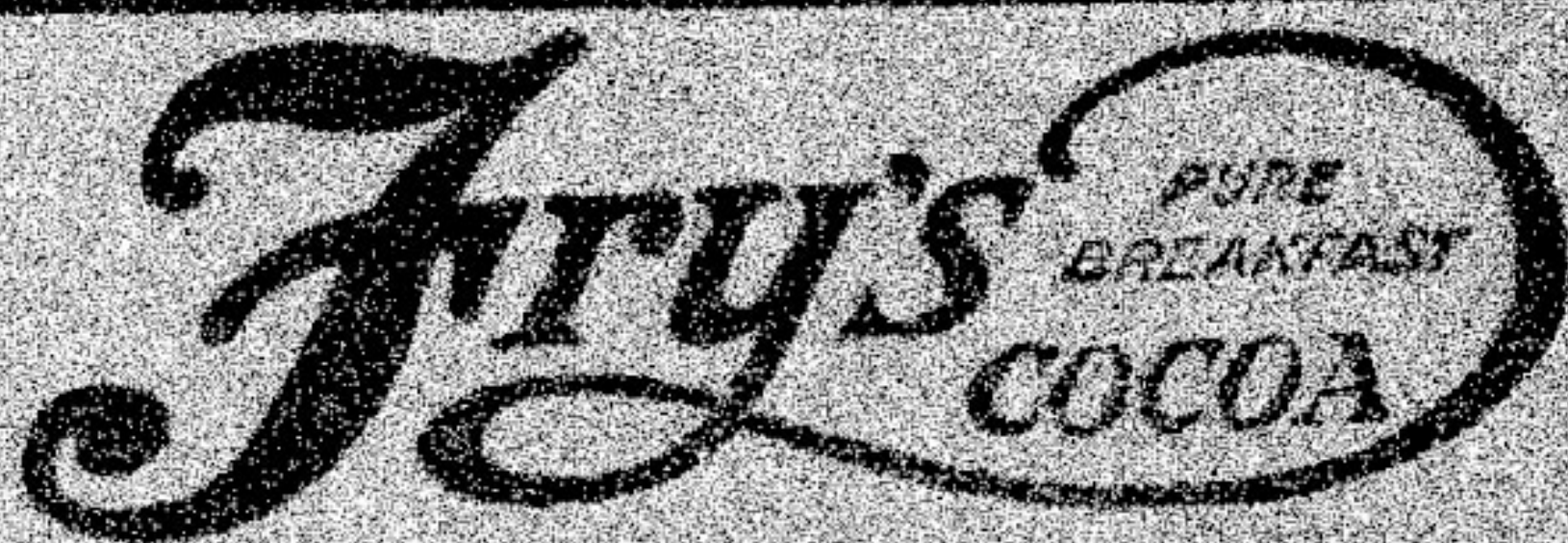
TRAVIVAJOJ DE RO. SO.

RICHARD SHARPE, F.B.E.A.

Nova, Pligrandigita Eldono.

PREZO, 1s. 8p. a frankito.

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO.

Jam gajnis 300 Granda Pila, Oraj Medaloj, ktp. Fabrikistoj, laj specialaj eligitaj patentoj de privilegio, al L.M.M. la Reĝo de Anglujo, S.M.M. la Reĝino, S.P.M. Reĝino Alexandra; ankaŭ al la Popolo jam de preskaŭ 200 jaroj.

Jus Aperis.

La Venecia Komercisto.

La dramo

THE MERCHANT OF VENICE.

DE

SHAKESPEARE.

Tradukis

ALFRED E. WACKRILL

(Membro de la Akademio Esperantista).

Prezo: 13. 7½p. Tole bindita: 2s. 2p. aŭ frankite.

British Esperanto Association,
17, HART-ST., W.C.

Esperanto-English Dictionary

Verkita de EDWARD A. MILLIDGE.

496-paĝa volumo, fortaŭ tole bindita.

(Dua Eldono).

OPINIOJ:

"Estas la vortaro estas tre bone kaj lerte elektita kaj prezentas relative tre kompletan kolekton de la vortoj, ĝis nun uzitaj kaj uzataj en Esperanto. Pri la akcepto de la t.n. internaciaj fremdvortoj en tiu vortaro oni povas jam dubi, ĉu ili estas ĉi tie necesaj, ĉi ne necesaj, ke estas eble, en la kadro de la ĝenerala vortaro, doni ĉiujn internaciajn radikojn. La libro... havas formon tre oportunan kaj bonan tondon. La anglaj povas esti kontentaj, el ĉiuj, ke li havas nun la internaciajn eksterajn radikojn vortaron."

Germana Esperantisto.

Prezo: 5 ŝilingoj; aŭ frankite, 6s. 3p., Sen. 2.625.

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO, 17, Hart Street,
London, W.C.

CELLULOID BUTTONS

A new button, 1½ inch in diameter, with brooch fastening, is on sale at the B.E.A. Price, 2d. each, or 1s. 6d. per dozen to groups.

These buttons are particularly suitable for demonstrations, public meetings, or any gathering where prominent display of the Esperanto badge is necessary.

PURA KAKAO, kia estas tia de FRY, konsistas sole el bonaĵo: ĝi estas emulsio prenata en formo fluida, samtempe trinkaĵo kaj nutraĵo, tute malsama je infuzaĵo el folioj aŭ betoj.

ESPERANTO BADGES

(Transparent Green Enamel).

	Prices, Post Free
No. 1. Plain Star—1½" diam. Tie Pin only...	0 5
No. 2. Plain Star—1" diam. (a) Tie Pin; (b) Brooch; (c) Button; (s) Safety Pin...	0 7
No. 3. Round Form—1" diam. Star on Gilt Ground, encircled by words "Esperanto—Lingvo Internacia." (a) Tie Pin, 9d.; (b) Brooch, 9d.; (c) Button, 11d.; (d) Pendant...	1 7
No. 4. THE ORIGINAL DESIGN—Star—1" diam. Bearing word "Esperanto" in small gilt letters. (b) Brooch; (c) Button...	0 10
No. 5. Celluloid, White Ground, Green Edge, 1½" diam. (for demonstrations, congresses, etc.). With Pin, 2½d. per dozen...	1 6
No. 6. Celluloid, White Ground, words "Esperanto—Lingvo Internacia" round edge, 1" diam. With Pin, 1½d. per dozen...	1 3
No. 7. U.E.A. Button...	1 1

When ordering Badges it is only necessary to quote NUMBER AND LETTER.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
17, HART STREET, LONDON, W.C.

The Passing of Babel

New Edition. Revised and brought up to date.

72 pp. Cr. 8vo.
Good Type.

6d. net.
(7d. post free)

This book tells you the story of Esperanto, how it originated, what it has already done, and what its high purpose is.

"READABLE AS A NOVEL."

British Esperanto Association, London.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o XI. N-RO 125.

MAJO, 1915.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 17, Hart-street, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 17, Hart-street, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 17, Hart-street, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

Paĝo.

The Eighth Congress of British Esperantists at Bath	81
Chronicle	82
British Esperantists in the Army, Navy, or Red Cross. Second List	85
Alilandaj Sciigoj	86
Libraro kaj Gazetaro	86
U.E.A. dum la Milito	87
Sepa Belga Esperantista Kongreso. D-RO W. VAN DER BIEST	88
Dek-Unua Tutmonda Kongreso de Esperanto	88
Alvoko al la Intelektuloj Ĉiunaciaj—Enigmo	89
International Affairs and the International Language	90
How War may be Ended. W. M. PAGE	91
Inda Neŭtraleco. ROBERT CASIMIR	92
Momento. V. C. KOROLENKO. Trad. D-RO ANDREO FIŠER, Tiliŝ	98
Esperanto Red Cross Ambulance Fund	99
B.E.A. Guarantors—Donacoj	85
B.E.A. New Members, Examinations, Council Meeting, Notices, F.K.I.	100

The Eighth Congress of British Esperantists, Bath, May 22—25.

The exceptional circumstances under which our Congress will be held this year will naturally affect its character in various ways. We must expect the attendance to be smaller than usual, the spirit of festivity to be somewhat subdued, and the seriousness of our aims as Esperantists more fully realised. The adverse conditions brought about by the war will, however, in one respect, give an additional and unusual interest to our proceedings. As announced in Dr. Van der Biest's article in last month's BRITISH ESPERANTIST, the *Seventh* Belgian Esperanto Congress is to be held in Bath simultaneously with our own, and the two Congresses will to a large extent be merged into one. We feel sure that every British member will welcome this opportunity of fraternising with our Belgian *samideanoj*, and of rendering their visit as pleasant as possible.

With regard to railway facilities, we greatly regret that the companies (now under Government control) will not promise any special concessions, and even the week-end tickets have now been withdrawn. The reply to our latest enquiry as to the possible resumption of the latter for Whitsuntide is that no information can be given. We suggest, however, that our friends should make enquiries about the

middle of the month in their own towns, when it is possible that some cheap tickets may be announced for the Whitsuntide holidays.

The Congress membership up to the time of writing is satisfactory, but we hope to see it speedily increased, and would urge intending members to send in their *aliĝiloj* as early as possible. This will facilitate our work, and it is especially advisable in the case of those who desire hotel accommodation, as it may be difficult to secure suitable rooms for late applicants. Members should not omit to order tickets for the Monday afternoon excursion, which will include tea at Conkwell, a delightfully situated hamlet overlooking the Avon valley. Other excursions will be announced for Tuesday.*

Bath is said to be "an ideal place for a congress," and it will be looking its best when our visitors arrive.

E. R. BLACKETT, } *Secretaries.*
W. W. PADFIELD, }

15, Southgate-street, Bath.

* *Kongresanoj* are asked to come early to the *Akceptejo* to receive their Congress badges.

[See also p. 88].

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th. Secretaries, please note Address: 17, Hart-street, London, W.C.

Novaj Grupoj.—En la lastaj semajnoj aliĝis al nia Asocio tri novaj grupoj en BRISTOL, CAMBRIDGE UNIVERSITY, kaj DARWEN; ĉiun ni varme bonvenigas kaj deziras por ĝi longan vivon por la bono de nia afero.

COMING EVENTS.

ESPERANTA DISERVO okazos (D.V.) en Harecourt Church, St. Paul's-road, Canonbury, N., je 3.15. Dimanĉe, Majo 9an, kiam parolos S-ro E. W. Lowes, kaj solkantos F-ino G. P. Cosmetto.

Skota Kongreso en Hamilton, 19an de Junio.—Definitivajn aranĝojn por la programo oni ankoraŭ ne faris. Espereble, plenajn detalojn oni trovos en la Junia numero de BRITISH ESPERANTIST.

GENERAL.

Summer School of Esperanto in Edinburgh, August 2—7.—Particulars of this Summer School, which will commence in Edinburgh on the August Bank Holiday, will be found inserted in this number of THE BRITISH ESPERANTIST. During several years there has been in August a Summer School of Foreign Languages in Edinburgh attended by students from all parts of Britain and the Continent, but this year, owing to the war, it cannot take place. Therefore, if the Esperanto School materialises it will have the field all to itself. The expenses in connection with the School will be somewhat heavy, and it is therefore necessary to make a charge of half-a-guinea to each student, and to announce that unless there be a minimum of 50 enrolments by June 15 the School will not be held. Edinburgh is, however, such an attractive city, and so many were hoping to go there for the Universal Congress, unhappily abandoned, that there is every prospect of the School being formed, and providing a means of instruction and pleasure of a unique kind.

La Sekcio Esperantista de la B.E.N.A. senhalte progresas. Lastatempe, mi ricevis poŝtkartojn de du rusaj samideanoj. Je la unua de Majo eliros la unua numero de nia gazeto.—ERIC BIDDLE, B.E.N.A., "Selborne," Western-road, Wyld Green, Birmingham.

"Esperanto without Tears."—Rev. W. A. Leach writes: "I was greatly interested in the paragraph with the above heading in the April number of your valuable paper. Your correspondent asks for a few hints as to the best parts of the New Testament for a beginner, and though not claiming to be an authority on such points, I venture to suggest the following as being a suitable selection:—

"Apostolic counsels.—1 Thess. v., 15 to 28.

"The Master's 'Blessed's'.—Matt. v., 3 to 10.

"The Lord's Prayer.—Matt. vi., 5. to 13.

"A gracious invitation.—Matt. xi., 25 to 30.

"Having progressed so far, the new beginner will feel himself equal to a course of reading in St. John, either going steadily through the gospels and epistles, or taking the following selections:—

"Jno. i., x. (1 to 11), xiv., and xv.

"After this I think he would have a fair grasp of the language, and will be able to read the Testament through."

LONDON.

Belgian Red Cross Concert.—A very enjoyable entertainment was held under the chairmanship of Dr. Pollen on March 8 in the small Kingsway Hall. The proceeds were given to the B.E.A.'s Fund for Belgian Motor Ambulance, "Esperanto No. 2." The *Cercle Esperanza* for Belgian sufferers was largely responsible for the excellent programme, which included several musical items by two talented Belgian ladies, Mme. Boin-Kufferath ('cello) and Mlle. Berthe Bernard (piano). M. Vandermeeren, a barrister of the Brussels Court of Appeal, delivered an eloquent address on behalf of the valiant Belgian Army, his remarks being ably summarised in English by a colleague, M. Seeldrayers. M. Vandermeeren's sympathetic references to Esperanto were warmly appreciated by the *samideanoj* present. The evening concluded with a lantern lecture by S-ro. Paul Blaise, whose fine set of slides gave a vivid idea of the devastation suffered by many of the towns and villages of Belgium.

Esperanto Propaganda in Hyde Park.—Despite the fact that we are engaged in the greatest war in history, it is hardly desirable that we should cease to push Esperanto in every possible manner. In Hyde Park we have one of the finest means of spreading our *sankta ideo*, and with adequate help there is no reason to doubt that Esperanto should receive a great impetus through Hyde Park. It is proposed to hold the first meeting on Saturday, May 15, at 7 p.m. Every Esperantist in London should come to the park. We want help. If you can give a propaganda speech, send us your name. If you can give a speech on an interesting subject in Esperanto, send us your names; we will provide someone to translate your speech for you. If you cannot do either, come to the park and let us hear your "bone's." All offers of help to be addressed to the B.E.A.; mark envelopes "Park." Now then, Esperantists, help to make this splendid method of propaganda a success! What are you doing for Esperanto? Come to Hyde Park and see what you can do.

W. H. BROWNE.

C. S. SCHLEICH.

Clapton, N.—Our friend, Mr. Harrison Hill, the well-known society entertainer, gave an address on "Esperanto and Brotherhood" at the Pembury-grove Church on Sunday, March 21.

Croydon.—The annual meeting of this society took place on March 23, and an attractive programme was arranged for the coming session. The secretary is Mr L. L. S. Louis, 1, Courtney-road, Waddon.

Greenwich.—Laŭ afabla permeso de S-ro Green, ĉefinstruisto de HALSTOW ROAD INSTITUTE, tiu grupo daŭrigos siajn kunvenojn dum la somero. Ĉiuj aŭde je 7.30a. Detaloj haveblaj ĉe la lernejo aŭ ĉe B.E.A. Vizitantojn oni kore akceptos.

Tufnell.—Nia amikeca kunveno, kiu okazis la 20an de Aprilo, longe restos feliĉa memoro al la 116 ĉeestantoj. Dank' al la bonega organizado de F-ino Wynter, ĉiuj aranĝoj estis perfektaj. S-ro Paul Blaise afable prezidis tre sukcesan programon. S-ro Jan Collignon el Antverpeno majstre kantis per sia belsona, forta voĉo.

S-ino Collignon, F-ino Gillman, S-ino Taylor, F-ino Osborne, S-ro Snell kaj S-ro Bradley ankaŭ konsentis kanti. S-ino Ratcliff kaj S-ro Coulmans akompanis ĉe la piano. F-ino Barko ludis solon, F-ino Grant, F-ino Wynter, ankaŭ F-ino May kaj S-ro Frank Taylor deklamis, S-ro Blaikie, M.A., legis kelkajn rusajn leterojn, F-ino Helène Collignon kaj F-ino Kathleen Wareing dancis kaj S-ro Greise ludis violonon. S-ro Blaise, S-ro Browne, kaj S-ro Schleich faris propagandajn paroladojn.

Nia prezidantedzino S-ino Smith prezentis la premiojn gajnitajn en societa ekzameno. La premiitoj estis—Kurso A., S-ro Highfield; Kurso B., F-ino Talbot; Kurso C., S-ino Ratcliff.

Esprimoj de danko al F-ino Wynter, la artistoj kaj helpantoj, proponita de S-ro P. F. Taylor kaj subtenita de S-ro Gillman, ricevis la unuaniman aprobon de ĉiuj.—S.H.T.

Someraj Kursoj de Esperanto.

Komenciĝante la semajnon post la Pentekosta, oni intencas starigi kursojn en la gravaj L.C.C. Komercaj Institutoj, Dalston, kaj Haverstock Hill, kiel sube montrite. Ĉar la kursoj povas vivi nur se sufiĉa nombro da studentoj sin enskribos por ili, mi urĝe petas la subtenon de ĉiu intereso. Ŝajnas al mi tre grave por la bonfamo de nia movado en la edukada mondo, ke ĉi tiuj kursoj estu bone subtenataj. Ĉiu kurso daŭros ses-sep semajnojn, kaj la aniĝpago estas nur po 1s. Mi volonte sendos pluajn detalojn laŭpete.—M. C. BUTLER (Instruanto), 18, Leigh-road, Highbury.

1. QUEEN'S ROAD COMMERCIAL INSTITUTE, DALSTON, N.E., merkredvespere. ESPERANTA STENOGRAFIO. Lernolibroj kaj ekzercaroj (4a eldono) provizataj senpage. La sistemo estas alfaro de la Pitmana angla sistemo. Antaŭa scio estas helpa, sed tute ne-necesa.

2. HAVERSTOCK HILL INSTITUTE (kontraŭ "Chalk Farm" tubstacidomo). ESPERANTA INTERPAROLADO. Paroladoj pri diversaj temoj estas farotaj de kelkaj el la plej konataj Londonoj Esperantistoj, sekvotaj de diskutado. Oni severe malpermesos la anglan lingvon. Jen bona okazo por pligrandigi sian parolpovon.

THE PROVINCES.

Bexleyheath.—La prospero de la Bekslihita Esperanta Grupo iom ŝanceliĝas, pro la fakto ke nia prezidanto, S-ro A. W. Thomson, aliĝas al la R.A.M.C. (la medika korpuso de la armeo), kaj nun ricevas militan edukon en Aldershot. Kun la tre afabla helpo de ties patro, S-ro W. E. Thomson, ni pasigis la unuan krizon sen falo, sed nia vojo estas ankoraŭ ne normala. La sekretario, S-ro J. R. Brown, agas provizore kiel prezidanto, kaj per la kunlaboro de la ceteraj komitatanoj, sukcesas sufiĉe bone gvidi la grupon, kvankam la ĉeesto ĉe la kunvenoj estas nune tro malgranda plaĉi al ili. Tamen grade pliboniĝas la aferoj, kaj ni povas esperi, ke je la reveno de la prezidanto la grupo estos en multe pli prospera stato ol tiam, kiam li forlasis ĝin.

Burnley.—At the 9th Annual Meeting of the group, held on April 20, the secretary reported that since the commencement of the war 140 new students had been enrolled, making a total of over 200 students of various grades. The services of 16 teachers and assistants have been requisitioned to conduct the 10 classes held in various parts of the town. Teachers have also been supplied to the neighbouring groups of PADIHAM and COLNE. In spite of the fact that the funds of the society have been heavily drained by various relief funds, the balance sheet showed a satisfactory balance to the good. The new secretary is S-ro J. Clayton, 15, Dean-street.

Darwen.—As the outcome of a course of lessons held in the Technical School during the past winter, the Esperantists in the enlightened Lancashire borough of Darwen, assisted by a few *samideanoj* from the adjacent village of Blackburn, have formed themselves into a group, and intend to make things move. The *diligentaj kolegaroj* in Blackburn and other neighbouring places are hereby notified that they will have to be even more so if they wish to retain their "place in the sun," because Darwen has a terrible reputation for progressiveness.

Particulars as to time and place of meeting, secretary's address, etc., will be found among the list of Affiliated Groups in this issue, and it is strongly urged that any readers of THE BRITISH ESPERANTIST, or others interested in Esperanto, who have not yet joined themselves to the group, will do so at once.

It is intended to start a course for beginners in a few weeks, and any information concerning this will be gladly given on application to the Secretary.—E.F.

Gateshead.—This society has just finished its winter session. The number of members shows an increase, and the average attendance at the classes has been good. The society has decided upon a summer session, and will meet in the N.E.R. Institute, Gateshead, every Tuesday evening at 7.30.

Halifax.—The annual meeting was held on March 29 in Hanover School. In the absence of Mr. F. Duckett, the president, the chair was taken by Mr. Davis, a valued member. The members totalled 75; there had been lapses, yet the Association had reason to be proud of the progress. Growing interest in Esperanto was manifest on every hand, and many inquiries had been made, not only here, but in country districts, respecting its claims. To hear the satisfaction of those who had begun the study, and to witness the interest wherever propaganda work had been done, augured well. Mr. J. Banks submitted the financial report. Their business was to spread the knowledge at minimum cost to the student. Mr. F. Duckett, whose whole heart is centred in the progress of the group, was re-elected president. Other officers chosen:—Vice-presidents, Miss Hoyle, Messrs. Trachevsky and Emmott; secretary, Miss Slade.—From *Halifax Evening Courier*.

Liverpool and Walton (filio).—La enĉambra sezono finiĝis je l' fino de Marto. Oni aranĝis vesperajn vagadojn kaj sabatajn ekskursojn dum la somero. Renkontejo, ĉiumerkrede je la 7.30 p.t.m., elŝipigejo (Seacombe boato), de kie oni komencos la vagadon. Je la lasta sabato de ĉiu monato oni faros ekskurson kaj piknikon. Majo 29, Laŭlonge la sablaro de New Brighton ĝis Leasowe; Junio 26, Ince Woods; Julio 31, Rabymere; Aŭgusto 28, Barnston; Septembro 25, aranĝota. Oni sin turnu al la sekretario por pluaj informoj.

Southport.—Another very successful whist drive was held by this society on March 15. There was a large attendance, including many soldiers, who showed by their hearty singing of Esperanto songs and conversation what good progress they are making in the language.

On April 7 Mr. Paul Blaise gave a specially interesting lecture on "Belgium and the Belgians" at the New Church Schools, Port-street. Councillor Greenhalgh presided. The success of this well-attended meeting was largely due to the efforts of Mr. Iddon in getting together an audience after only two or three days' notice.

York.—A meeting of the newly-formed society here was held in the Lantern Tower Restaurant on April 22. There was a good attendance. The chairman, Mr. F. Thurgood, said that the society was the outcome of an Esperanto class, which had been held at Acomb under the auspices of the West Riding County Council. A large number of members were enrolled, and Mr. Leadley, one of the leaders of the Esperanto Society that formerly existed here, consented to become vice-president. The secretary is Mr. W. F. Lawrence.

Wisbech.—Mr. Paul Blaise delivered two lantern lectures here on March 30 on behalf of the local Belgian Relief Funds. The gatherings were arranged by the Wisbech Esperanto Society, and were held in the Hippodrome and in the Ely Place Baptist Church. There was a good audience on both occasions, and Mr. Blaise as usual did not fail to make propaganda references to Esperanto. The meetings realised more than £20 for the Funds.

THE FEDERATIONS.

Midland Federation.—The 11th Quarterly Conference was held at Kettering on Saturday, April 24, in the Group Room in Silver-street, where under the chairmanship of the president of the federation, Mr. A. E. Smith, the various items of business were gone through. The members were welcomed by Mrs. C. W. Lane, local vice-president. Reports were presented by delegates from the following groups:—Banbury (read by the secretary from Mrs. Gillett), Birmingham, Coventry, Kettering, and Northampton. There were also representatives from Ashby de la Zouch and Leicester. The prize offered by Mr. Albane, formerly secretary of the Rugby Group, was awarded to the Kettering Group for the largest increase during the year. On the proposition of Mr. C. F. White, congratulations were offered to the secretary, Mr. F. W. Hipsley, upon his recent marriage.

Later in the evening a lecture was delivered by Mr. Cedric F. White, of Birmingham, in Fuller Assembly Room, Gold-street, on "Esperanto: its Value at the Present Crisis." The lecture, which was illustrated by lantern slides lent by the British Esperanto Association, was followed with interest by a numerous audience, and was presided over by Mr. John Loake, chairman of the Kettering Urban District Council. This was followed by an entertainment consisting of vocal and instrumental music and recitation, contributed by the following local friends:—Misses W. Coles, A. Coles, D. Furniss, M. Furniss, C. Furniss, F. Furniss, F. Mitchell, G. Rivers, G. Whymant, Messrs. W. Cooper, H. W. Smith, and F. Winstone. A very pleasing conclusion to the programme was a sketch entitled "Aunt or Nephew," rendered by the Misses Furniss, with the permission of Messrs. Abel Heywood & Sons. The proceeds, amounting to over £2, were devoted to the Esperanto Ambulance Fund.

SCOTLAND.

Edinburgh.—On March 17 we had a very pleasant musical evening, when Mr. Aitchison, who spoke on "the life and work of Felix Mendelssohn," related the leading incidents in the life of this celebrated composer, and praised the melodic beauty and delicate spirituality of his works. Several heartily-applauded illustrations from the compositions of Mendelssohn were rendered by the Misses Wanless, Mr. Wm. Harvey, and Mr. Aitchison himself.

On March 22 the secretary read a paper on "Esperanto" before the St. Vincent Men's League, the Rev. G. W. Dominey in the chair. Audience sympathetic, and exhibit of books, magazines, etc., examined with great interest.

On March 31 a whist drive, held in the Carlton Hotel in aid of the Red Cross, was most successful. Quite a large number of members and friends attended, and a surplus of £2 has been forwarded to the Ambulance Fund.

At our meeting on April 7 we had a "hat night," when names and themes were drawn from a hat, and three-minute speeches allowed by the chairman.

Our annual business meeting was held on April 14, when the report of the year's work was submitted. Notwithstanding the intervention of the war the Society has had a very satisfactory year, the various branches of our work having been carried on with undiminished enthusiasm.

In our examinations eight students passed the preliminary test, and seven—all who entered—gained the diploma. To these the chairman, Mr. W. M. Page, presented the "atestoj" of the B.E.A.

The following office-bearers were elected for the ensuing year:—President, Dr. A. E. Scougal, M.A.; vice-presidents, Mr. W. M. Page and Miss Dumbreck MacKenzie; secretary, Mr. John Dishart, 24, *Bruntsfield-gardens*; treasurer, Mr. H. F. Fraser; consul, Mr. David R. Tullo, S.S.C.

During the summer months the class for reading and conversation will meet in the *Grupejo* at 7.30 p.m. every Wednesday, and informal meetings will be held on the same evenings from 8.30 p.m.; chief feature, *Babilado*.—A.McC.

Glasgow.—On D-ro Henry Dyer, the oldest hon. president of this Society, the Japanese Government has just conferred the degree of Doctor of Engineering. The *Glasgovanoj* are very pleased at the honour received by the hon. president, who has been and still is a strong supporter of Esperanto in this city.

GREATER BRITAIN.

Melbourne (Australia).—Mr. Victor C. Bennie, son of Dr. P. B. Bennie, of Collins-street, was studying at Leipzig University when the war broke out, and was almost immediately interned. For some months Dr. Bennie was unable to get any further news of his son, although he sought the assistance of many influential people in England and in neutral countries, among them the High Commissioner and the President of the United States. Finally, however, he availed himself of the services of the Universal Esperanto Association, and then the Esperanto delegate at Geneva, Professor Mallet, by writing to the Leipzig University authorities, was placed in touch with Mr. Bennie, from whom he received a letter saying that he was quite well and was being well treated. Professor Mallet forwarded this letter to Dr. Bennie, who was thus enabled, by means of Esperanto, to have first-hand news of his son.—From *The Herald*.

Al la Komercistoj.

Ĉiu firmo, kiu uzas Esperanton por reklami, bonvole sendu sian prezaron, disdon-folietojn aŭ ian alian presitaĵon kun letero al la hon. sekretario de la Societo, "Natala Verda Stelo," 6, *Sutton-terrace, Stamford-hill, Durban, S. Africa*.

British Esperantists in the Army, Navy, or Red Cross.

SECOND LIST.

BARON, J., Accrington Group, Royal Army Medical Corps.
 BARR, J. LOUIS, Farnham Group.
 BARRY, A., formerly Cheltenham Group, Private, 9th County of London, Expeditionary Force in France.
 BATTERSBY, JOHN, Warrington Group, R.N. Hospital, Stonehouse, Plymouth.
 BIRCH, C. T. J., M.B.E.A., Private, G Co., R.A.M.C., Llandindod.
 BIRNIE, W. J. GORDON, Edinburgh Group, Machine Gun Sergeant, Gordon Highlanders.
 BRYCE, T. H., Sapper, R.A.R.E., Beaumaris, Anglesey.
 CATHRO, THOS G., late Sec., Warrington Group, Pharmacist, Helsby Military Red Cross Hospital.
 COOLE, F. A., Cheltenham Group, Lance-Corporal, 5th Glosters, Expeditionary Force in France.
 CRAVEN, J., Sheffield Group, Corporal, L. & Y. Regiment.
 CROWTHER, J., Blackburn Group, Lance-Corporal, East Lancs Regt., Egypt.
 DAVENPORT, A., Blackburn Group, Private, Mechanical Transport, A.S.C. In France since August.
 DAVIES, F., Cheltenham Group, Private, S.J.A.B., at Boulogne.
 DAY, JAMES, H.M.S. *Shannon*.
 DE NIL, Jos. (of Belgium), Warrington Group, Volunteer in training, Valogne, France.
 DUXBURY, J. R., Blackburn Group, Private, British Expeditionary Force, France.
 ELDERKIN, J. V., Nottingham Group, Del., U.E.A., 2nd Lieutenant, Royal Field Artillery.
 FARAKER, F. C., London Club and B.E.A. Representative in London of the Australian Red Cross Society.
 FARLEY, A. G., Tufnell Group, Sapper, R.E., Chatham.
 GALE, W. A., Colonel, R.E., Carlisle.
 GRANT, J. A., Edinburgh Group.
 GREEN, T. C., Groups of Edinburgh and Buenos Ayres, Private, Cameron Highlanders, returned from Buenos Ayres to enlist, Expeditionary Force in France.
 HAGON, W., Sheffield Group, one of the secretaries of last year's British Congress, Private, L. & Y. Regiment.
 HAMPSON, JAMES, Warrington Group, Sergeant, South Lancs.
 HARRISON, J., Accrington Group, South Wales Borderers.
 HILDITCH, J., E.L. Regiment, Cornwall.
 MABBITT, T., H.M.S. *Shannon*.
 MCCARTHY, JOHN, Warrington Group, Private, South Lancs.
 MCGREGOR, C. T., Edinburgh Group.
 MEYNELL, F., Accrington, Maidstone, and S. Wales Societies, 1st Class Air Mechanic, Royal Flying Corps, S. Farnborough.
 MURRAY, J. B., Edinburgh Group.
 MURRAY, W., Edinburgh Group.
 NICHOLSON, COLIN, Commander, R.N.R., Chatham.
 PALMER, MAURICE J., Liverpool Group, Lance-Corporal, K.L.R.
 PEARCE, H. J., Hammersmith Group, Petty Officer, R.N.A.S.
 POWELL, P. W., Warrington Group, Corporal, Border Regiment.
 PRATT, F., Edinburgh Group.
 PRENDERGAST, T., Warrington Group, Corporal, R.A.M.C., Aldershot.
 REED, J. C. G., Staff-Surgeon, R.N.
 ROBERTS E., Accrington Group, R.A.M.C.

ROBERTS, N. W., Sheffield Group, one of the secretaries of last year's British Congress, Private, L. & Y. Regiment.

TAYLOR, JOSIAH, Buxton Group, Second Lieutenant, 6th Sherwood Foresters.

THOMSON, A. W., President, Bexley Heath Group, Private, R.A.M.C., Aldershot, is teaching Esperanto to his fellow-soldiers.

WATT, H., Edinburgh Group.

WILSON, ANDREW, M.Inst.C.E., Edinburgh Group, attached to R.E. Staff at Headquarters, Scottish Command.

WOOD, S. C., Cheltenham Group, Private, 5th Glosters, Expeditionary Force in France.

We learn from *Bulletin d'Information Esperantiste* that Mr. J. M. WARDEN, of Edinburgh, has three close relations in the Army: his only son, who is serving in the south of England, soon to go to France; his brother, a major in a new battalion organised in Edinburgh, and his son-in-law, who is an artillery officer from the beginning of the war.

Many readers will probably have noticed that Mr. EDMOND PRIVAT is contributing as a Special War Correspondent to the *Daily News* some interesting articles on the Slav nationalities in Austria.

B.E.A. Guarantors, 1915.

The following further promises have been received since the publication of the list in our April issue, and hearty thanks are accorded to those who have responded to the appeal:—

Amount brought forward	£3160
Bellamy-Jones, Mrs. L. T., Suez	50
Blackham, C. P., Dublin	30
Boord, Miss H. E., London, W.....	50
Bredall, J., Croydon	50
Coombe, J. Newton, Sheffield	20
Fitton, J. H., Huddersfield	10
Lüders, Mrs. Lewis B., Philadelphia.....	20
Millidge, Mr. and Mrs. Edward A., London, S.E....	20
Ross, A. W., London, E.C.....	30
Tedman, C., Bombay	20
Veryard, F. C., Ilford, Essex	10
White, Cedric F., Birmingham.....	10

Total £3480

Further contributions are invited, and particulars of the Fund will be gladly sent by the secretary upon application.

A meeting of Guarantors and others interested will be held at the Guildhall, Bath, on Monday, May 24, 1915, immediately following the Annual General Meeting, when a report will be made and opportunities given for discussion.

H. CLEGG, *Secretary*.

Donacoj por la Helpe de la Belgaj Rifugintoj en Holando.

KVINA LISTO (*vidu N-on de Marto, pĝ. 56*).

Antaŭa sumo	£28	1	9
J. A. Blaikie, M.A., London, S.E.	0	5	0
F-ino Emily M. Callagan (painting original Christmas Cards).....	1	0	0
F-ino Dorothy A. Callagan (do. do.)	0	10	6
Gladstone Liberal Club, Birkenhead	1	1	0

£30 18 3

Alilandaj Sciigoj.

Holando.—HARDERWIJK.—En la belga militkaptita tendaro, la belga samideano Bonabo, helpata de la du samideanoj, Zivanepoel kaj Demey, starigis Esperantan kurson inter la belgaj soldatoj. La kurso iras bone kaj estas sekvata de 36 lernantoj. Ili komencas bone paroli nian karan lingvon. La samideanoj, kiuj deziras sendi propagandilojn por tiu kurso, povas ilin sendi al la jena adreso:—H. BONABO, *s-officier artillerie belge, Harderwijk (Kamp), Holland*. Ankaŭ S-ro Frans de Backer, sekretario de la "Suda Lumo" en Antverpeno, vigle propagandas en la internigejo en ZEIST, gvidante tri kursojn. Se vi skribas sur via pakaĵo: "Belgisch geïnterneerd militair," vi povas sendi ĝin neafrankite. En ARNHEIM, HAGO, SCHEVENINGEN, ROTTERDAM, kaj DOMBERG, la kursoj kaj propagando daŭre progresas.

Egipto.—La sekretario de la Egipta Asocio, S-ro George S. Georges, ĵus sendis al ni la Regularon de la Alexandria Societo fondita en Decembro, 1913, ankaŭ fotografiaĵon de la estraro. Ni sciigas ke D-ro John Pollen estas hon. prezidanto; S-ro Georges Wilken (ruso), advokato; prezidanto, S-ro George S. George (Rumano); kasisto, S-ro Antoine Frangakis (Greko). En la tri unuaj monatoj de la jaro la Societo ĝoje havis la plezuron akcepti kaj helpi al 35 aŭstraliaj kaj britaj soldatoj samideanaj kaj fari 58 informpetojn en Militlandoj pri personoj, kiuj trovis malfacile komuniki kun siaj familioj.

Francujo.—En tre multe da lokoj tra la tuta lando la kursoj jam rekomenciĝis, kaj la propagando per la gazetaro estas vigla. En la lasta tempo nova komitato, *Pour la France par Esperanto*, komencis eldoni broŝuretojn en Esperanto por disvastigi la francajn verojn pri la milito inter la neŭtralaj nacioj; la komitato deklaras, ke ĝi estas absolute sendependa de ĉiu asocio aŭ institucio Esperantista franca aŭ internacia. El la Grupo en Sotteville-lès-Rouen du anoj estas malliberigitaj en Erfurt, Germanujo, kie ili sin trovas inter rusaj Esperantistoj. Ili korespondas kun la Grupo en Esperanto kaj starigis kurson tie per la helpo de lernolibroj senditaj al ili de la Grupo. En nia lasta numero ni raportis pri la bedaŭrata morto en batalo de nia fervora samideano, Kapitano Bayol, nun ni sciigas ankaŭ pri la morto sur la fronto de lia nevo, energia ano de la Grupo en Beauvais. Kaj S-ro Bayol, la kapitanedzino, mortis pro ĉagreno sciiginte pri la morto de sia edzo. S-ro Émile Boirac, filon de la prezidanto de la Lingva Komitato, oni faris subleŭtenanto sur la batalejo, pro heroaĵo kontraŭ la malamiko. S-ro Jean Bourlet, filo de la bedaŭrata Carlo Bourlet, malgraŭ lia juna aĝo, estas soldato en Angoulême. La pli-aĝa filo de Prof. Th. Cart estas malliberulo en Germanujo kaj alia filo baldaŭ eniras armeon. BEAUVAIS.—S-ro L. Demarcq, prezidanto de ĉi tiu Grupo, skribas ke li kaj liaj samgrupanoj forte deziras premi la manojn de la anglaj samideanoj, kiuj nuntempe trapasas sian urbon.

Rusujo.—Malgraŭ la multaj malfacilaĵoj kaŭzataj de la milito, la propagando de nia lingvo tute ne haltas en ĉi tiu lando. En Moskvo, Kostroma, Kiev, Varsovio, Saratov, k.t.p., la kunvenoj daŭras kaj utila propagando estas farata per la gazetaro.

Hispanujo.—BILBAO.—En la Skoltejo, post propaganda alparolo de S-ro Allende, oni komencis kun 40 lernantoj kurson klarigatan de S-ro Larrea.

En BARAKALDO kunsidis la Esperantistoj de la kvar grupoj de ĉi tiu provinco Vizkajo kaj starigis la BASKAN FEDERACION. Oni elektis S-ro Hita kiel prezidanton. —A.

Libraro kaj Gazetaro.

Travivaĵoj de Ro. Ŝo.—Ŝajnas, ke la aŭtoron de la supra verko denove turmentas lia konscienco, kvazaŭ li estus farinta al la honora publiko nejustecon. Kelkaj bonintencaj kunĝisostuloj liaj bonvolis atentigi lin pri la fakto, ke spite liaj grandaj penadoj atingi la perfektecon, ĝi estas neatingebla, kaj eĉ en la dua korektita kaj pligrandigita eldono trovis lokon kelke da preseraroj, precipe pri la interpunkcio. La aŭtoro do decidis post kioma zorga tralegado presigi folieton kun korektaĵoj kaj ankaŭ kun plibonigeblaĵoj, citante "Lingvaj Respondoj" kaj "F.K.," kaj tiu folieto estas enmetita en la tutan provizon de la libro, kaj estas havebla senpage al ĉiuj aĉetintoj de la dua eldono, havanta sur la koverto bildon de blanka urso kaj aligato, sed ne rilatas la unuan eldonon kun bildo de punata knabo.

La nunaj ekzistantaj pli-malpli 800 ekzempleroj estas absoluta propraĵo de la B.E.A. kaj fariĝos kapitalo nur post vendado, kaj ni esperas, ke nia humora amiko per sia bonintenco kaj nedevisa malavareco fine atingos sian celon. Se iam en la dolca estonteco la B.E.A. trovos necese publikigi trian eldonon, plej kredeble ĝi ne estos en sia nuna formo, sed ia plej malkara kaj neilustrita verketo, ĉar la kompostitaĵo estas jam de longe dismetita. Ilustritajn poŝtkartojn por reklami la verkon kaj tiel helpi al la blinduloj kaj al la B.E.A. oni povas ricevi po 4p. por dekduo ĉe la Kongreso en Bath kaj ankaŭ ĉe B.E.A.

A Professor's Opinion of Esperanto.—A small 8-page pamphlet recently issued by the B.E.A., from whom it can be obtained at 1s. 3d. per 100, post free. Its contents appeared in THE BRITISH ESPERANTIST for March; we can recommend it as an excellent *propagandilo* for the better educated class of non-Esperantists.

Gazetoj Ricevitaj.—*Amerika Esperantisto* (Marto).

Bulletin d'Information Esperantiste (Février et Mars), eldonita de Komitato de Amikoj de Esperanto ĉe la Centra Oficejo Esperantisto, 51, rue de Clichy, Paris; abonpago por ses numeroj, 1 fr. 50; redaktita tute en la franca lingvo.

Bulletin Officiel de la S.F.P.E. (Août, 1914—Mars, 1915).—Tute en la franca lingvo, enhavas listojn de la Societanoj en la Armeo, de la vunditaj kaj de la mortintaj.

Esperanto Monthly (Aprilo 15).—Peace-Education; the rôle of Esperanto in the solution of the world's peace problems.

Esperanto (Aprilo), organo de la U.E.A.

L'Esperanto (3 numeroj, Januaro—Marto), organo de Itala Katedro de Esperanto, enhavas interalie lecionojn en la latina, germana, portugala, kaj italaj lingvoj.

Japana Esperantisto (Marto).

Kataluna Esperantisto (Marto—Aprilo), en Esperanto kaj la Kataluna lingvo.

Koresponda Kurso (N-roj 19, 20).—Memlernilo de Esperanto por fino, eldonita de la Centra Oficejo de la Ĥina Asocio, Ŝanhajo, Ĥinujo.

Holanda Pioniro (Marto), kun instrua artikolo, "Milito de pli alta ordo!" kiu enhavas la kontrastajn opiniojn de Prof. Rein (germano) kaj de Prof. G. W. Kernkamp (regna universitato de Utrecht); la tradukinto de la artikolo, S-ro J. L. Bruijn, finas tiele:—"Tiel mi resumis la artikolojn de l' du kontrastantaj profesoroj. El tio, niaj eksterlandaj samideanoj povos konkludi, ke ni, Nederlandanoj, ne estas vasalŝtatanoj de la germanoj (kvankam nia deveno estas malalt-germana), sed ke ĉe ni ekzistas sendependa opinio pri la nuna milito, opinio ofte malsimila al tiu de la germanoj, precipe diferanta kun tiu de la germanaj scienculoj, kiuj ŝajnas suferi pro kolektiva frenezo."

Nederlanda Katoliko (Marto kaj Aprilo).

La Ondo de Esperanto (Marto), el Rusujo, interalie enhavas bildon de la aŭtomobilo-ambulanco, "Esperanto No. 1," kaj represon "Belgujo—Iom da Historio" el *THE BRITISH ESPERANTIST*.

Paris—Esperanto (Octobre—Mars), oficiala organo de Esperanta Federacio de la Pariza Regiono, 51, rue de Clichy, Paris; en la franca lingvo.

La Espero (Marto), organo de la svedaj kaj norvegaj Esperantistoj.

Bulteno de H.C.E. (N-roj 1 kaj 2), monata organo de la H.C.E. Klubo, internacia asocio por interŝanĝantoj kaj kolektantoj de diversaj objektoj. Redaktata en la japana lingvo kaj Esperanto; jara kotizaĵo, Sm. 1, oficejo, 28, Shinagawacho, Kanazawa (Japanujo).

Vegetarano (Marto), organo de la Vegetara Ligo Esperantista, redakcio ĉe Oscar Bünemen, Via Aurelio Saffi 24, Italujo.

U.E.A. dum la Milito.

RAPORTO PREZENTITA DE LA DIREKTORO AL LA KOMITATO DE U.E.A.

La milito havis kiel tujan konsekvencon la plimalmultiĝon de niaj oficistoj ĉe la Centra Oficejo. Ni tamen decidis lasi ĝin malfermita, opinante, ke eĉ en tiel malfavoraj tempoj nia Asocio povos fari servojn al siaj membroj kaj ke ĝi plie havas la devon fari ĉion eblan, kio povus eviti malplifortigon de nia afero.

La faktoj pravigis tiun decidon. Dum la ordinara administra laboro preskaŭ tute ĉesis, ni kontraŭe ricevis multnombrajn informpetojn de niaj membroj pri serĉado de perditaj personoj kaj transdonado de leteroj inter la militantaj landoj. Ni povis tiamaniere utili al multaj el niaj membroj. La milito okazis tiel subite, ke multaj personoj, okaze de vojaĝo aŭ libertempo, estis surprizataj fremdlande kaj, pro la rompo de la poŝtaj rilatoj, ne plu povis komuniki senpere kun siaj parencoj. La helpo de niaj Delegitoj kaj de nia Oficejo havis do por ili vere praktikan valoron.

La unuajn militsemajnojn ni ricevis informpetojn pri civil- kaj militkaptitoj, sed ĉar intertempe fondiĝis en Svisujo specialaj institucioj pri tio, ni decidis nin dediĉi pli speciale al alia servo, kiu montriĝis ankaŭ tre necesa kaj ne estis plenumita de speciala organo, nome la transsendado de la leteroj inter la militantaj landoj, kiu facile povas esti plenumata per nia Oficejo dank'al la favora situacio de la lando, en kiu ĝi sidas. Por ke ankaŭ la neesperantista publiko povu profiti tiun novan servon de ĝenerala utileco, ni per speciala cirkulero petis niajn Delegitojn en la militantaj landoj, ke ili presigu en la gazetoj de sia loko la jenan artikolon:

"Ĉar la militaĵoj okazis preskaŭ subite, multaj personoj troviĝis surprizataj en la malamikaj landoj kaj ne plu havis la eblon korespondi kun siaj parencoj kaj amikoj. Por laŭeble helpi ilin, la Oficejo, de Universala Esperanto-Asocio, sidanta en Genevo, ĵus informis siajn Delegitojn en la militantaj landoj, ke ĝi volonte servos kiel perilo por la interŝanĝado de privataj korespondaĵoj inter la malamikaj landoj. La leteroj estas ricevataj ĉe la Geneva Oficejo el kie ili estas transdonataj al la adresato, se bezone post traduko. Estas akceptataj nur la nefermitaj korespondaĵoj havantaj absolute nenian politikan aŭ militistan karakteron. La personoj, kiuj deziras uzi tiun servon, nun en plena funkciado, estas petataj sendi ĉiujn leterojn, kun du internaciaj respondkuponoj, al Universala Esperanto-Asocio, 10, rue de la Bourse, Genève."

Tiu artikolo aperis en granda nombro de gazetoj, apartenantaj al la militantaj landoj. Ĝia rezultato

estas la ĉiutaga alsendo de granda nombro de transdonataj leteroj. Lastatempe, kvankam la supra artikolo ne ankoraŭ ĉie aperis, venas meznombro 250 ĝis 300 leteroj en tago. La subaj ciferoj cetere montras la movadon de la korespondaĵoj ĉe la C.O. dum la lastaj kvin monatoj.

	Ricevitaj.	Forsenditaj.	Mandatoj.	Sumo.
Julio ..	1375	946	315	2836
Aŭgusto ..	181	54	9	269
Septembro ..	254	1053	10	1317
Oktobro ..	1532	1562	20	3114
Novembro ..	3735	3929	45	7664

Oni rimarkos post la vigla agado de la antaŭkongresa monato la tranĉan diferencon de la militmonato. Post la klopodoj por aranĝo de la nova servo dum septembro, venas nova periodo de aktiveco, kiun forte tradukas la ciferoj de novembro.

La leteroj, tuj post ricevo, estas malfermataj, se necese tradukataj, enmetataj sub alia koverto kaj forsendataj. Sama procedo kun la respondo. Ni jam havis la plezuron tiamaniere helpi al granda nombro de personoj, kiuj malesperis ricevi novaĵojn pri parencoj aŭ amikoj restintaj en la malamikiĝinta lando, kaj kiuj, pere de nia Oficejo, povas regule interkorespondi kaj trankviliĝis. Ofte kortuŝaj estas tiuj leteroj, kiuj dolore atestas pri la mizeroj kaj ruinoj semitaj de la milito.

La C.O. ankaŭ ricevis plurajn petojn pri serĉado de militkaptitoj kaj rehejmigado de civilkaptitoj. La petoj de la unua kategorio estas transdonataj al la Internacia Agentejo de la militkaptitoj, kiun la Ruĝa Kruco fondis en Genevo. Niaflanke ni faras la necesajn esplorojn per la Delegitoj, kaj kiam la restloko de Esperantista militkaptito estas konata de ni, ni petas la Delegiton, ke li laŭeble helpu al li. Rilate al la civilkaptitoj ni povis utili al la rehejmigo de kelkaj personoj je la komenco de la milito. Nun tiu entrepreno estas oficiale plenumata de speciala oficejo aranĝata de la svisa registaro.

La transsendado de la leteroj do restas nia ĉefa servo. Ni petas, ke niaj membroj bonvolu ĝin diskonigi, atentante pri la kondiĉoj notitaj en la supre represita artikolo. Ni povas transdoni leterojn al ĉiuj landoj krom al la regionoj, kie okazas militaĵoj.

En Septembro ni sendis al la Delegitojn cirkuleron por anonci al ili la aranĝon de nia letera servo kaj informi ilin pri la stato de nia Asocio. Ni dankas ĉiujn Delegitojn kaj personojn, kiuj bonvolis nin helpi en tiu malfacila periodo.

De la komenco ni atentigis la Delegitojn de la nemilitantaj landoj pri la fakto, ke la servo de informpetado devas daŭri kiel kutime. Ke en la militantaj landoj tia postulo ne estas tute atingebla, ni bone konscias. Tamen, eĉ tie la Esperantistoj ne okupitaj de la mobilizado devas zorgi pri anstataŭado de la Delegito, se ĉi tiu ne povas nun plenumi sian taskon, tiamaniere ke la leteroj povu esti akurate respondataj kaj la servoj plenumataj. Speciale membrinoj de U.E.A. povas plenumi utilan rolon anstataŭante la Delegiton, se tiu ĉi kaj la ĉefaj Esperantistoj estas mobilizitaj. Ni ne rezonas insisti pri tio, ke servoj estas ŝuldataj al ĉiuj membroj, kia ajn estas ilia nacieco, sub la sola kondiĉo memkomprenebla ke tiuj servoj ne kontraŭstaras la devojn de ĉiu Delegito kontraŭ lia patrujo.

Resume, kiel aperas el ĉi tiu raporto U.E.A. sukcesis esti utila al siaj membroj kaj al la publiko. Ke ĝi povas daŭrigi tiun humanan taskon, estos almenaŭ parta konsolo je la bato, kiun la milito momente alportas al nia movado.

LA DIREKTORO DE U.E.A.

Sepa Belga Esperantista Kongreso, Bath (Anglujo), 23-24 Majo, 1915.

Mi ricevis de post mia alvoko en la Aprila numero de BRITISH ESPERANTIST tre kuraĝigajn novaĵojn. La anglaj esperantistoj pruvis ree, ke samideaneco ne estas sensenca vorto, kaj, sciante ke la sola malhelpo al la sukceso de la belga kongres(et)o estas la malbona financa stato de la belgoj, ili faris ĉion eblan por malaperigi tiun malhelpaĵon.

La belgaj gekongresanoj estos (senpage) gastigataj en Bath; plue, al kelkaj el ili la vojaĝkostoj estos pagataj.

Ili do kiel eble plej baldaŭ skribu al mi por konfidencie klarigi siajn dezirojn.

La belgaj gekongresanoj rajtos ĉeesti ambaŭ (la britan kaj la belgan) kongresojn kaj partopreni senpage ĉarmajn festojn kaj ekskursojn.

La kunveno de la belgaj esperantistoj en Bath certe ne pretendos esti la regulara ĉiujara ĝenerala kunveno de la *Belga Ligo Esperantista*, kiu espereble povos ankoraŭ okazi dum la nuna jaro en la libera Belgujo. Sed jam nun la renkontiĝo de kelkaj belgaj fervoruloj estos utila, kaj mi esperos, ke ĉiuj, kiuj povos iri, iros!

D-ro W. VAN DER BIEST,
King Albert's Hospital, Store-street, London, W.C.

[Por sukcesigi tiun ĉi kongreson, necesas, ke kiel eble plej multaj belgoj ĉeestu. Bedaŭrinde la belgaj Esperantistoj en nia lando estas pro la ekzistantaj cirkonstancoj, malriĉaj kaj ne povas pagi la necesajn elspezojn. Do, por forigi tiun barilon, la B.E.A. decidis starigi kason, kaj jam danke ricevis la sekvantajn donacojn:—

S-ro B. Chatterton, London.....	£1	0	0
Dr. John Pollen, London	1	0	0
S-ro B. E. Long, London	0	10	0
„ C. A. Fairman	0	5	0
„ E. A. Millidge, London.....	0	5	0
„ A. Sharp, London.....	0	5	0
„ R. Robertson, London.....	0	2	6
„ P. J. Cameron	0	2	0
„ A. Morrow, London	0	2	0
Total	£3	11	6

Pluajn donacojn la Asocio danke akceptos por transdono al D-ro W. Van der Biest].

Avizo.—BELGAJ FARMACHISTOJ, kiuj deziras taŭgan situacion en Paris, bonvolu sin turni al S-ro C. ROUSSEAU, farm. en Levallois, Perret (Seine), kiu donos adresojn de Parizaj apotekistoj, kiuj bezonas kolegojn, ĉu por helpi la estron, ĉu por administri la firmon mem.

[Ekzistas nuntempe en Parizo multaj apotekistoj, kiuj deziras dungi kolegojn por helpi en la apoteko; kaj ili ne facile trovas, ĉar la militservado kaptis ĉiujn junajn kaj sanajn virojn.

Oni diris al mi, ke rifuĝis en London multaj Belgaj apotekistoj; kaj mi opinias, ke trovi okupadon profesian estus multe pli facile por ili en Paris ol en London; pro la lingvo, pro la formuloj, pro la pezoj kaj mezuriloj, kiuj estas samaj en Franclando kaj Belgujo, ne samaj en Anglujo kaj Belgujo.—C.R.]

Al Belgoj kaj Francoj.—Fabrikistoj de Ruband-segiloj, kiuj serĉas laboron en Anglujo estas petataj sin turni al E.A.A. ĉe B.E.A., 17, *Hart-street, Bloomsbury, W.C.*

Dek-Unua Tutmonda Kongreso de Esperanto.

SAN FRANCISCO, AŭGUSTO 22—29, 1915.

La Loka Organiza Komitato de la Dek-unua Kongreso, en Edinburgo, alprenis la jenan decidon:—

“La Loka Organiza Komitato por la Dek-unua Kongreso de Esperanto opinias, ke pro la bedaŭrinda internacia situacio kaŭzita de la Eŭropa milito, ne estas konsilinde, eĉ se eble, okazigi Universalan Kongreson de Esperanto en la nuna jaro. Pro tio la Loka Organiza Komitato petas la Konstantan Komitaton de la Kongresoj en Parizo, ke, se ĝi samopinias, ĝi oficiale anoncu la forlason de la Kongreso difinita por la jaro 1915. Se ne estas eble havigi la opiniojn de la apartaj anoj de la K.K.K., G-lo Sèbert, kiel ĝia Prezidanto, bonvolu fari la anoncon en la Esperantaj gazetoj.

“La Loka Organiza Komitato estos preta aranĝi la Internacian Kongreson en Skotlando, tuj kiam tio estos oportuna. Se la K.K.K. opinios, ke, antaŭ ol okazigi ĝin en Skotlando, estas dezirinde aranĝi Internacian Kongreson en alia lando, la Loka Organiza Komitato senhezite konsentos.

J. M. WARDEN, *Prezidanto.*
W. M. PAGE,
J. ROBBIE, *Sekretarioj.*”

Aliparte la K.K.K. ricevis de la Panama Pacifika Internacia Ekspozicio inviton okazigi la Dek-unuan Kongreson en San Francisco, kune kun la Tut-Pacifika Esperanto-Kongreso, kiu okazos de la 22 ĝis la 29 Aŭgusto, 1915.

Konsiderante la decidon de la Edinburga Komitato kaj la proponon de la Panama Pacifika Internacia Ekspozicio, la K.K.K. decidis akcepti tiun lastan. La Dek-unua Kongreso do okazos en *San Francisco* Aŭgusto 22—29, 1915.

Vigla komitato prilaboras planojn por la diversaj flankoj de la kongreso. La Ekspozicia kompanio helpas diversmaniere. De multaj landoj oni sciigas al ni pri intenco partopreni tiun feston, kaj la ĉeestado de multenombraj fremduloj el la ĉirkaŭpacifikaj landoj estas certa, ĉar nun la unuan fojon por ili, okazas kongreso facile atingebla. Dum 1915 San Francisco estos la plej taŭga urbo en la mondo por ĉiuspecaj kongresoj, kion pruvas la fakto, ke ne malpli ol 500 tiaj kunvenoj, naciaj kaj internaciaj, okazos en tiu ĉi urbo dum la daŭro de la granda ekspozicio. Kune kun la bone ellaborataj kongresaj okazantaĵoj, la ekspozicio, kiu cetere estos certe la plej moderna kaj belega el ĉiuj, devas allogi eksterlandajn samideanojn, tiom pli, ke la veturkostoj al San Francisco estos proksimume duonigitaj dum la daŭro de la jaro 1915.

En venontaj numeroj ni donos detalajn informojn pri nia Dek-unua, al kies preparaj laboroj ni deziras plej bonan sukceson.

El Esperanto.

Lastamomente ni ricevis la cirkulerojn Unuan kaj Duan de la venonta Internacia Kongreso, kune kun LA EKSPOZICIA FAKT-LIBRO, bone presita, tute en Esperanto redaktita, 32-paĝa broŝuro, eldonita de la Panama-Pacifika Internacia Ekspozicio (Februaro 20—Decembro 4, 1915). Ekzempleroj de tiu FAKT-LIBRO estas haveblaj laŭ peto. *Amerika Esperantisto* estas la oficiala organo de la Kongreso. La adreso de la Kongreso estas simple

ESPERANTA KONGRESO, San Francisco.

LA KONSILANTARO de la OFICEJO de INTERNACIA PACO, kunveninta en BERNE la 6an kaj 7an de Januaro, 1915, decidis eldoni la sekvantan ALVOKON al la INTELEKTULOJ ĈIUNACIAJ:—

AL LA INTELEKTULOJ ĈIUNACIAJ.

Dum naŭ monatoj antikva Eŭropo spertis ĉiujn teruregojn de senkompara milito. La korpoj de la plej fortikaj junuloj de ĉiuj militantaj nacioj amasiĝas en kadavraj hekatomboj, kaj tiuj regionoj, kie oni sin okupis energie pri aferoj industriaj kaj de civilizacio, nun fariĝis nur amaso da ruinoj. Milionoj da homoj, kiuj antaŭ nelonge estis aktivaj kaj sanaj kaj feliĉe okupiĝis pri paca laboro fariĝis kaptitoj de la morto, malsano, kriplesco, aŭ ili ankoraŭ lace penadas en mizero kaj malespero. Tiuj espero, kiuj fierigis la Homaron en la komenco de la 20a jarcento, malaperis—estas forgesitaj. Instigitaj de malamo kaj kolerego homoj pensas nur kiamaniere ili povas detrui tion, kio hieraŭ ŝajnis esti nedifekteblaj monumentoj de senkompara epoko de progreso.

Kaj tamen—lumeto malproksima, necerta espero ekaperas en tiu ĉi sanga kaj tragedia nokto. Venos tago kiam tiu ĉi malfeliĉo devas finiĝi, kiam la racio reaŭdiĝos kaj kiam la homaj konsciencoj revekiĝos.

Ni ankoraŭ ne scias, kiam venos tiu tago sed, ke ĝi devas veni ni estas certaj. Ĉiam fidi pri tiu tago de liberiĝo eble estas pli grave kaj pli humane ol sanigi la vundojn de tiuj, kiuj nun suferas pro la Milito. Prepariĝi por tiu venonta tago en tiu ĉi tempo de ekscito kaj sango devus esti sankta devo.

Sur vin, scienculoj kaj kleruloj, sur vin, la intelektaj gvidistoj de la Homaro, kies devo estas alte teni la malfalditan standardon de civilizacio kaj ĝin flirrigi kiel viaj antaŭuloj ĝin flirrigis kun pli granda energio dum la tempoj de malfeliĉo kaj mallumo, sur vin falas tiu ĉi sankta devo, tiu ĉi senlime grava devo, kun potenco al kiu homo malofte submetiĝis en la daŭro de la jarcentoj.

En la nuna momento homoj staras unu kontraŭ alia, plenaj de venĝemo kaj malamo, havantaj unu solan deziron—senkompate disŝiri unu la alian. Neka-pablaj taksu la ligilojn kiuj unuigas ilin, ili persiste neas ilin. Sed *vi*, Levitoj de la Scienco kaj Arto, la edukistoj de la Popoloj, esplorantoj kaj elpensantoj, *vi* scias ke ekzistas tiaj ligiloj, kaj ke tuj kiam malaperos tiu ĉi sanga iluzio de Milito nefleksebla leĝo instigos al la nunaj batalantoj serĉi unu la alian—trovi unu la alian.

Tiu scio, kiun vi posedas, metas sur vin tre grandan respondecon. Estu certaj, ke se vi malatentos ĝin, la Homaro postulos klarigon de via indiferenteco. Atentu vian respondecon kaj estu pretaj entrepreni vian grandan taskon.

Oni ne petas, ke vi intervenu por fini la Militon aŭ devigu repaciĝon. Tion fari vi ne havas povon. La Homaro povas eviti militojn, sed kiam milito senkateniĝas, ĝi tute ne havas povon subpremi aŭ limigi ĝin. Tamen vi povas resti nemakulita de la malamo. Vi povas vin deteni de juĝado kaj kulpigo, denunco kaj riproĉo. Eĉ se via koro superfluas, silentu.

Se tamen, vi devas paroli, tiam penadu altigi tiun komunumon, inter kiu vi pasigas vian vivon, en kies mezo vi laboris kaj kiu permesis al vi plene ellabori viajn sciencon kaj arton. Ĉar venos tago, kiam tiu ĉi komunumo reviviĝos. Kaj ĉiuj, kiuj igis ĝin malestimata hontos. Evitu tiajn bedaŭrojn por vi mem kaj por via popolo. Restu fidela al la Idealo, por ke vi partoprenu en la laboro de reunuiĝo kiu vin atendas post la Milito. Estu kiel la ĉefŝtonoj de la ponto, kiuj restas nedifektaj kaj ebligas rekonstruon de la interkomunikiloj spite la penadojn ilin detrui.

Vi eraris pensante, ke vi devas partopreni militon kiu nur estas deviga por la militistoj. La alta sento, kiu igis vin fari tian paŝon, estas komprenebla. Tamen vi devas vidi la danĝeron, kiu kuŝas funde de tiu eraro, kaj ĝin forlasu. Por vi la Homaro devas esti pli grava ol la Nacioj: kaj vi pli bone servas la patrolandon servante la Homaron. En la mezo de ĥaoso vi estas antaŭdifinitaj prepari la publikan kaj moralan ordon por la Tago de Paco.

En tiu tago via grava momento estos veninta. Tiam per viaj agoj kaj paroloj vi povos helpi resanigi la hodiaŭ sangantajn vundojn.

Por la Oficejo de Internacia Paco,

H. LA FONTAINE, *Prezidanto*,

H. GOLAY, *Sekretario*.

Berne, Januaro, 1915.

Enigmo.

Mi ne estas en besto, sed ĉiam en birdo;

Ĉiu fiŝo posedas min ankaŭ.

Mi ne loĝas en maro, aero aŭ tero,

Sed mi tuj eksaltas al via orelo

Kiam homoj parolas "adiaŭ."

Mi ne estas en stelo aŭ suno aŭ luno

Tamen en la ĉielo mi brilas.

En mateno, vespero, somero, aŭtuno,

Mi silentas kaj flugas de vento kaj varmo,

Sed en vintro mi certe aperas.

Min vi ofte renkontas en politikeco,

Ne ekzistas reĝino sen mi;

Kontenteme mi sidas en malamikeco,

Kaj malŝatas la vojon de paco kaj vero,

Sed kun vivo mi devas miksiĝi.

La riĉulo bezonas min; kvankam, mi aŭdas,

Avareco malamas min multe.

En minejoj, ne oraj kaj kupraj, mi kaŝas,

Generale al ŝtonoj kaj rokoj mi mankas,

Sed safiro allogas min forte.

Libereco subtenas min; ĉie mi vagas,

Sen kateno, regulo aŭ sorto.

Per flugiloj, piedoj aŭ lipoj mi venas:

Malutile en puno kaj morto vi serĉas,

Ĉar neniu min trovas en tombo.

Respondo: La litero "i."

ROSA LANGLEY.

FIANCIGO.

Fraŭlino Lizzie Tordoff, F.B.E.A., el Bradford, al S-ro Kenneth Campbell Kerr, U.E.A. Konsulo, Youngstown, Ohio, U.S.A.

EDZIGO.

HIPSLEY—HELLSEN.—En Birmingham, la 27an de Marto, 1915, S-ro F. W. Hipsley al F-ino Elfrida Hellsen. *Korajn gratulojn kaj bondezirojn!*

International Affairs and the International Language.

One of the ever-recurring questions in connection with the International Language movement is this—"Is English rapidly becoming the International language—for if so, it is both foolish and futile to trouble about Esperanto?"

Esperanto propagandists have no desire to run their heads against a brick wall, to attempt to sweep back the flowing tide, or to do any of those things which proverbial philosophy has indicated as occupations of the foolish.

They are convinced, however, that there are insuperable difficulties in the way of organising international action on behalf of one of the great languages of Europe, and consequently they are interested when they come across events in current life which bear on the point.

The *Daily Chronicle* has just published an article entitled "French for Soldiers; A Fund to supply 50,000 Pocket Dictionaries." It appears that M. Eugene Payart was so struck by the lack of linguistic ability displayed by the average English soldier he interrogated in Regent's Park that he determined to remedy the defect.

"Nearly all our young French soldiers can speak a little English," said M. Payart to a *Daily Chronicle* representative, in explaining the War Office announcement of gifts of dictionaries to the Allied armies. "The Russians are good linguists, too."

"So I said to myself, 'Here we have British, French, and Belgian troops fighting side by side. It is necessary that they should understand each other, and particularly that the British should be able to make themselves understood in places where they halt or are stationed. So, why not a pocket dictionary containing English - French and French - English words?'"

"That is why I started the international subscription to a Soldiers' Literary Fund. My idea is for 50,000 such pocket dictionaries to be presented to the armies of the Allies early this year, or as soon as funds are available. Special editions of such dictionaries were approved by the British War Office, which has undertaken their distribution."

Neither officers nor interpreters will receive the books; only the rank and file.

It is pretty certain that M. Payart considers that British soldiers who have no knowledge of a second tongue compare badly, from an educational point of view, with the Russians and the French. There is no note of apology in what he has to say, as though he recognised that English will presently be the established international language, but that in the meantime Englishmen will derive advantage from learning French. He speaks as a Frenchman usually does, considering that Englishmen ought to learn French in the same matter-of-fact way that Frenchmen learn English or German, according to the part of France in which they are situated.

If the present state of things is to go on for a century or two, the language difficulty will continue to be a bugbear in the future just as it has been in the past.

A PERIL FOR HOLLAND.

Another article which bears on the language difficulty may be found in the *Nineteenth Century*, and is written by I. I. Brants. The author is a Dutchman, who sees with dismay that his fatherland is being conquered by Germany, not by fire and sword, but by more subtle and—as it appears to us—more legitimate means.

In the first instance it began at the universities. Here, as is the case in Britain, German learning was at first admired and German methods copied, little by little and increasingly, to the gradual exclusion of the learning and methods of other nations and the evaporation of national distinctiveness.

The Dutch universities have practically come to this pass, that unless scholarship in any special branch is of German origin and bears the German hall-mark, it tends to be considered as something very inferior—indeed, barely as scholarship at all. As Dutch students are good linguists, it rarely pays expense and labour to write special text-books for them or to translate foreign text-books into Dutch. And, of course, the text-books used are almost exclusively German.

In order to bring the result of their investigations before a wider public than that of the Netherlands, Dutch professors often use for their treatises and Dutch students for their theses an international vehicle. And, of course, the language chosen is almost without exception the German language. Fifty years ago French was at least equally favoured.

More phenomenal even than this is the fact that when foreign professors—usually Germans, of course—are appointed at Dutch universities, they are wont to lecture at the expense of the Dutch taxpayer, in Dutch lecture-rooms, to Dutch students in—German!

There was a time when the learning of Leyden and Utrecht and the other Dutch universities held its own, when from all countries of Europe students flocked to the Netherlands to hear the teaching of Arminius and Grotius, of Huygens and Boerhave, of Leeuwenhoek and Musschenbroek. That time is past. Dutch learning has not become less. But it has ceased being distinctive. Leyden is a lesser Leipzig, Utrecht another Gottingen.

Intellectually, Holland, if not yet altogether, has very nearly been annexed by Germany. Intellectually the Dutch are the bondsmen of the Germans, who gain credit at their expense. The very fountain-head of Dutch intellect, aye, and intelligence, having been infected, the virus has not been slow gradually to pervade the entire system of the nation.

And such will be the fate of any other nation, be they Russians, be they Scandinavians, be they Swiss, or be they English, who do not, first and foremost of all things, fight that they may go on being themselves.

HOW TO COMBAT IT.

This article may be said to crystallise the situation. If a nation is willing to act in the way that Mr. Brants says the Dutch nation has acted, it will wither away, and its glories be matters of the past. The power of a language is gigantic; so much so that a man who has not reflected on the point cannot realise its potency.

If generation after generation of Dutch students is brought up under a system where all first-rate knowledge is conveyed in the German language, where the students' theses are written in the German language, and where the teachers are Germans, it is only a question of time for the whole people to be absorbed painlessly into the German Empire.

The same thing is true of the English language. Wherever the English language spreads, English political power increases, and it becomes a matter of

interest to rival nations to combat the influence. The *Board of Trade Gazette* has before to-day pointed to districts where the English language and English trade have been ousted by scientifically directed German influences.

It must come as a surprise to some English readers to note in the article that German is referred to as an international language. They will readily admit the internationality of English and of French, but they would hardly have thought that a man who wished to publish a work in an international language would choose German.

All this helps us to get clearer notion of the world's language difficulty. If German were an international language, probably the overwhelming majority of the readers of the *Sheffield Weekly News* would be at a loss to derive benefit from an international newspaper printed in that tongue.

How are the Dutch people to combat the peril so earnestly dealt with in the *Nineteenth Century*? To substitute English for German would only be a change in the political character of the peril.

We give the answer without hesitation. Every nation in the world ought to co-operate with the others in bringing into general use a simple, neutral, international language, based on the languages of Europe, but the property of none. Then each nation could continue the use of its own language for internal purposes, and for all international purposes the international language would be available.

The International Language, Esperanto, has passed triumphantly through its period of probation. What is needed now is a wide realisation of the need for an international language and an investigation of some of the wonders accomplished by Esperanto.

From *Sheffield Weekly News*.

Is Esperanto British or Celtic?

When people examine for the first time a specimen of Esperanto they are favourably or otherwise impressed by noticing how much of their own tongue they can recognise in it. The following incomplete list of Celtic, and therefore British, features in the International Language may interest and be useful to propagandists when they encounter the objection that it is artificial:—

The Celtic *g* is not softened by a following *e* or *i*. In Welsh, Manx, Irish, Gaelic, and the extinct Cornish the agreement of the Adjective with the Noun obtains more or less. The Personal Pronouns mostly end in *i* or *y*. Esperanto *mi* (English *I*) is Cornish, Welsh, and Gaelic. *Ni* (*we*) is Cornish, Welsh, and Old Irish, as also Breton. *Ŝi* (*she*) is Irish *si*, and curiously enough *hi*, pronounced as English *he* in Cornish, Welsh, and Breton. The numeral *tri* is the same in all the six languages, save in Manx, where it is spelled *three*, as in English. *Naŭ* (English *nine*) appears in pronunciation in Cornish *now* and Welsh *naw*. Cornish and Welsh *mil* (I.G., *mile*) has the same meaning as the same syllable in English *millenium*. Welsh *myrdd* recalls Esperanto *miriad*.

According to the Esperanto Key for Welsh, that language has two prepositions responding in meaning to the Universal Preposition *je*, namely *ardd* and *am*. One also finds here *ad*, the pejorative *ach* (pronounced *ah*), Esperanto *aĉ*, *ais* for *is*, sign of the Past in Esperanto. Students of the Celtic idioms will readily recognise the roots *di*', *fenestr*', *mur*', *lin*', *tur*', *en*, *de*, etc.

CHARLES G. STUART-MENTETH, B.A.

How War may be Ended.

Mr. Albert Wm. Alderson, author of the book, *Extinction in Perpetuity of Armaments and War* (P. S. King & Son, Ltd., 7s. 6d.), says: "What is the cause of war, not of this war, of that war, but of every other war? and is this cause removable? We have the effects of the disease before our eyes: all there is to be done is to find out what causes the disease, and then to remove that cause." He has come to the same conclusion as Dr. Zamenhof, that the root cause of war is DIFFERENCE OF LANGUAGE.

In his pamphlet, *Why the War cannot be Final* (King, 1s.), he says that identity of language is the indispensable preliminary to perpetual peace and disarmament; it is the only foundation-stone, so to speak, on which peace can be erected. To remedy the disease, he proposes that all the children of the world should be taught one language. "The adults will, of course, retain their present language, but gradually that tongue will be supplanted by the new one... If it be said that any community will resent a change of language...if you prefer polyglotism to peace and disarmament, you must not grumble about war and armaments... It is not true that a community will resent being made to change its language; only the present adults of that community will object. The children will not: they have no prejudices."... "In accordance with the arguments of this pamphlet England should endeavour to obtain as much territory as possible in the settlement after the war (I am presuming the Allies to be victorious), with the view of introducing the English language into the newly-acquired lands and displacing entirely the languages which now occupy them... The idea should be to extend the English language as much as possible, but not necessarily the English flag."

In short, according to Mr. Alderson, wars will end when the world speaks English.

While we agree with most that is said by Mr. Alderson as to the grave danger which always menaces the world as a consequence of polyglotism, we think that any attempt by England or any other country to impose the English language upon the rest of the world would be resisted, although at the risk of possible future wars. Everybody is not agreed as to the choice of English for the world-language. Is not the French language already the international language of courtiers? And Germany? Would Germany submit to the language of the hated English being forced into the mouths of its children? Are there not Germans who dream of their tongue becoming ultimately the dominant language of the world? And Japanese who think that Japanese is destined to become universal?

It is quite natural that Mr. Alderson, being an Englishman, or at any rate an English speaker, should fix on English as the one language for the world, and all things considered a good many people may think that English, owing to its widespread use, is the language best fitted for the rôle. But what a position of advantage it would give England were it chosen! What jealousies it would arouse! Would other nations tolerate their children being brought up without a knowledge of their mother tongue, with all that it enshrines of literature and tradition? It is obvious that any attempt to supplant national languages by another nation's language would probably aggravate the original state of affairs and provide a new cause for war. We need not go far from home for illustration. What would happen if a British Government were to decide that Welsh should not be taught in the

schools in the Principality? There would undoubtedly be a small revolution.

No, a *national* language will never fill the rôle. A *neutral* language is the only one which will meet with the universal acceptance, and one exists which 27 years' experience has demonstrated to be eminently fitted for all practical uses in international communications.

Mr. Alderson has rightly shown that as it is in the field of language that the cause of war is to be sought, so in the field of language the remedy can be found. But the language chosen must be a *neutral* one and not a *national* one.

Esperanto is the property of no country. Its author by a curious providence is one of that strange ubiquitous race, the Jews. Esperanto has now spread to nearly every country in the world. Mr. Alderson does not appear to suggest that English is to be adopted by other countries as a second language. It is to *supplant* the national languages. The Esperantist's remedy is: EVERY MAN SHOULD KNOW TWO LANGUAGES: HIS OWN AND ESPERANTO.

The great advantage on the side of Esperanto is its simplicity. If the world would set itself to it, the new language could be acquired in a few months. How many years would it take for children to acquire a serviceable knowledge of the English language in the event of that language being adopted for universal use? Judging from what happens in our own schools in the learning of French—about three or four years.

An hour a day for a single school session would more than suffice for giving a child a complete course of instruction in Esperanto, and long before the end of the session he would be able to make some use of it.

Why should we therefore force English upon an unwilling world, while Esperanto would not only be a delightful study and an economy of school time, but, from its neutral character, would offend no national susceptibilities?

But the Esperantist has another and for him a more weighty argument. The *raison d'être* of Esperanto is to supply the very remedy that Mr. Alderson sees the need of. At its birth Dr. Zamenhof and his friends sang:—

"Let the Enmity of the nations fall,
Fall, for the hour is come.
All mankind must be united in one family."

And at Geneva in 1906 Dr. Zamenhof said, "The internal idea of Esperanto which accompanied it from its birth is Brotherhood and Justice between all the peoples." It is that internal idea which has already joined people of many countries by the ties of friendship and mutual esteem—ties which even the present war has failed to break. It has given an earnest of the future peaceful time, encouraging the hope that what has been experienced on a small scale may be realised on a larger scale, and demonstrating that we have in Esperanto a powerful means for hastening the glorious day when "nation shall not lift up sword against nation, neither shall they learn war any more."

W. M. PAGE.

A.—Ĉu vi sukcesis en ellernado de la franca lingvo, dum vi estis eksterlande?

B.—Preskaŭ. Mi ne sukcesis komprenigi min al la francoj, nek kompreni tion, kion ili parolas, sed mi tiom sukcesis, kiom mi povas almenaŭ min mem kompreni, kiam mi parolas france.

El *Bulteno de H.C.E.*, Japanujo.

Inda Neŭtraleco.

La tasko de Nederlando.

De ROBERT CASIMIR.

El *Nederlanda Katoliko*.

Sen troa rimarko de la zorgplenaj situacioj en nia propra lando, sen plorado pri la detruado aŭ difektigado de artaĵoj, kiuj parolantaj al ni el malproksima estinteco, fariĝis komunaj posedaĵoj de la tuta homaro, eĉ sen kalkuli la korporemon, kiu kaptas nin, kiam ni komencas kunsenti la senliman materian kaj spiritan doloron, kiu nuntempe estas suferata sur la batalekampoj, en la malsanejoj kaj en la familioj, restas ĉiam en la fundo de nia animo mordanta doloro, kaj dolorplena maldecideco. Ambaŭ trovas sian kaŭzon en nia situacio meze de la militantaj popoloj. Konvinkitaj de la grandaj kaj bonaj ecoj de ĉiu el ili, ni vidas kun teruro, ke tiuj interbatalas, kiuj devus kaj povus iri kune en la intereso de la granda komuneco de popoloj, kiu estas helpata, se ĉiu povas elvolvi plej larĝe siajn specialajn talentojn kaj fortojn. Ligita al ĉiu el ili per multaj komunaj spertoj, laboroj, esploroj kaj idealoj, rememorantaj dankeme, kion ni ŝuldas al ili por nia spirita popolekzisteco, ni povas deziri nek la pereon, nek la malsukceson de ĉiu el ili, kaj ĉe ĉiu sciigo de venko ni ĉiam estas balancitaj inter la timo, ke unu el la popoloj estas minacata, kaj la ĝojo, ke la pereco kaj humiligado de la alia ŝajnas pli malproksima. Nia poeto Da Costa priskribis tiun situacion, montrante al ni Filipon Vilhelmon, la idon de la Oranga familio, kiu en Hispanujo edukita, revenis kun la hispanoj en Nederlandon kaj nun, dum la batalo furiozas, ne scias, por kiu li preĝas la venkon: "Hispanujo edukadis lin, Holando estas lia patrino, Alberto estas lia amiko kaj Moritso lia frato!" Tiel sentas nuntempe la Nederlanda popolo entute rilate al la militantaj partioj.

Kompreneble ekzistas kelkaj Nederlandanoj, kiuj havas sian specialan kaj personan preferon, instigitan de restado en alia lando, de legado, de studado, de spertoj aŭ rilatoj, aŭ ankaŭ nutrita de pli aŭ malpli konscia samideaneco kun unu el la nacioj. Sed ĝuste la kontraŭeco de tiuj privataj opinioj, diferencaj en unu familio, unu profesio, unu socia aŭ religia rondo signas la mankon de fiksita prefero en nia popolanimo.

Tiu ĉi spirita neŭtraleco estas firma apogilo por la preciza neŭtraleco, kiun ni observas en politika signifo. Ĝi ankaŭ donas al ni la povon stari sentime kontraŭ diferencaj okazaĵoj kaj kun kvietaj kaj praktika kapo mezuri la internan valoron de kelkaj alilandaj rezonadoj, kiujn ni

preskaŭ ĉiutage havas sub la okuloj. Ne sen doloro ni rimarkas, ke la spiritaj kondukantoj de la popoloj nun vivas en tiela subjektivismo, ke ili fariĝis blindaj al objektiva rajto kaj ne plu scias ŝati la kontraŭulon. Tiel ili skribas kaj poetas tiamaniere, ke ili pekas kontraŭ la vero kaj, el arta vidpunkto, kontraŭ la belo. Sed ni ankaŭ scias, ke en tiuj tagoj de grandega emocio nur *malgranda* parto de la personeco montras sin, kaj kiam pli kvietaj tempoj venos, scienco kaj arto vidos siajn purajn postulojn pli bone aŭskultitaj kaj plenumitaj.

Gardu ni nin do por ĉiu eksciteco pri eldiraĵoj kaj humoroj, kiuj povus embarasi nin.

Havu ni, en tiuj ĉi tempoj pli ol ĉiam la konscion, ke nia civilizado enradikas kun multaj fibroj en la kulturo de aliaj landoj, kaj ankaŭ kia spirita posedo venis al ni de la eksterlando. Metu ni tion ankoraŭ unu fojon precize antaŭ la okulojn; tiam tio lumigos la taskon, por kiu nia popolo devas pretigi sin.

Nepre ni devas pensi unue al Belgujo, kun kiu ni estas ligitaj per komuna historio. De nia juneco ni lernis en niaj lernejoj admiri la grandecon de la Flandraj urboj, ilian burĝecon kaj artamon, respekte ni ekkonis iliajn potencajn gildojn. Tie unue ekfloris nia mezepoka literaturo en plena splendeca riĉeco. La antaŭludo de la granda liberanta milito okazis en la Sudaj Nederlandoj, kaj senĉese la unua Oranĝ-princo penadis konservi Nordon kaj Sudon kune. Kiam ili disiĝis, la ligo ankoraŭ ne estis rompita: komercistoj, scienculoj, kaj maristoj el la Sudaj Nederlandoj estas enkondukintaj la grandecon de nia respubliko. Ĉion tion la historia instruado lernigis al la Nederlanda popolo, kaj la malsukcesinta penado, unuigi nin kun Belgujo kiel unu regno, ne ŝanĝis nian admiron kaj dankon. La historian necescon de la disiĝo de 1830 ni lernis kompreni je ambaŭ flankoj, kaj la okazintaĵoj de tiuj tagoj ne postlasis venĝon nek amaran memoron. La poezio de "la dektaga batalperiodo" malaperis el nia literaturo.

Ni sekvis kun pligrandiĝanta intereso la kreskadon de la juna, laborforta lando, kiu dank' al sia favora situacio kaj riĉa tero, sur peco da lando, ankoraŭ pli malgranda ol la nia, nutras ok milionojn da homoj per sia diligenteco kaj persisteco.

Niaj lernejoj, niaj domoj estis malfermitaj por la Flandraj verkistoj. La Holanda knabo ankoraŭ ĉiam havas simpation por Conscience kaj legas "la Flandran Leonon."

La voĉo de Jan van Beers estas ankoraŭ aŭdebla ĉe ni, kaj la Modernuloj trovis tie ĉi eble ankoraŭ pli bonan akcepton ol en sia

propra lando. Ĉu ne Guido Gezelle fariĝis la amiko de la Nederlandanoj? Kaj tiu grandparte protestanta popolo faris kun pura artamo kaj ankaŭ kun interna kunvivo la belan verkon de la katolika pastro kiel sian vivantan posedon.

Estas kompreneble, ke la *Flandra* arto kaj la *Flandra* movado plej multe altiris nian atenton, sed ni tamen havis senton de amikeco por *tuta* Belgujo.

La varma simpatio, kiu regas tie ĉi por Verhaeren, la granda aŭtoritato, tie ĉi alskribita al la Belga historiisto, Pirenne, pravas, ke ni, ankaŭ kiam ni uzas la francan lingvon, scias ŝati la belgan spiriton. Ni faras tion, ĉar ni sentas en ĝi propran spiriton, pli parenca al la nia, ol la franca, eĉ kiam ĝi montras sin valonlingve. Kion ni serĉas en nia fratinnacio, ne estas duobleco de propra vivo, kaj ankoraŭ malpli sklava imitado, sed ni deziras la propran kaj veran, kiu riĉigas nin kun novaj bonaĵoj. Ĉu ni ne pli amis la Flandrajn verkistojn, kiuj enradikiĝis en la tero de lando ol la verkistoj, kiuj celis imiti Nederlandon? Precize, ĉar ni ekkonsideras Belgion kiel propran landon kaj propran unuecopopolon, prepariĝas fruktplena kunlaborado kiel ĝi komenciĝis en niaj lingvaj kaj literaturaj kongresoj, daŭrigita en la grava laboro de la Belga-Nederlanda komitato, anoncita en la alproksimigo de la popolinstruistoj.

Kaj kiam ni serĉas lumpunkton en tiuj malhelaj tagoj por Belgujo, ni eble trovos, ke ĝi aperos en la mondo unuece kaj prospere kaj gajnos la estimon de la mondo ne nur per sia materia prospero, sed ankaŭ per sia respektinda kuraĝo. Kaj ni vidos pli kaj pli en tiu ĉi juna ŝtato amikon kaj kunlaboranton en la granda tasko por alporti alproksimigon inter la grandaj kulturkampoj; kaj en tiu kunlaborado ni helpas unu la alian, kaj helpante ni ambaŭ kreskos. Kvankam la vundo, kaŭzita al Belgujo estas kiel tranĉo en nia propra vivo, ni daŭrigas esperi kun firma kuraĝo je paca estonteco kaj estonta florado.

Profunda kompato kun Belgujo kaj konscio, ke multo ligas nin al la malfeliĉa lando, ne malhelpas nin ankaŭ ne forgesi, kion ni sentas por Germanujo, "la patrina Germanujo" Da Costa nomis ĝin.

Kvankam ni geografie estas parto de la germana ebenaĵo kaj ni loĝas al la elfluo de la rivero, al kies bordoj la germana poezio teksis siajn plejbelajn legendojn kaj kiu fariĝis vivarterio por industria laboremece je preskaŭ ĉia kampo; kvankam ni estas popole kaj lingve parencaj al ĝiaj loĝantoj, kaj ekzistas grandega simileco inter Norda Nederlando kaj Nord-Okcidenta Germanujo, ĉiu simileco ne

malhelpas, ke ni sentas *alie*. Alie en politika rilato, ĉar tie ĉi pli ol en la Okcidento, maturiĝis la konstitucia sistemo. Alie en religio, ĉar tie ĉi la demokrata Kalvinismo prosperis, kontraŭe tie la pli aristokrata Luteranismo. Alie en ĉiutaga vivo, en libereco (ofte bedaŭrinde ankaŭ ribelemeco) de vivesprimo, alie en pli malnova civilizado, kiu per la rilato kun multaj popoloj kaj riĉigita de longe je multaj influoj, igis nin pli facile kompreni la animon de aliaj popoloj kaj igis nin pli taŭgaj por esti tiel bonege kolonia ŝtato. Estante burĝa kaj ne militema, al nia societo mankis la severeco kaj fikseco, kiu karakterizas la germanan societon, kaj estas celata pli interna sento ol ekstera disciplino. La individuaj rajtoj estas pli forte respektataj, la subeco al la kondukanta povo malpli ŝatata. Tiu diferenco, kutime de la Nederlandano pli klare *sentita* ol de la germano *komprenita*, malhelpas nin iam fariĝi *integrala* parto de la germana ŝtato, ĝi vivigas en ni la vivantan deziron al *sendependeco*, sed neniel malhelpas nin inter tiuj limoj senti la plej profundan simpatian, la plej altan estimon kaj la plej varman intereson por la germana spirit-vivo. La multegaj ŝipoj, kiuj veturas sur la Rejno tien kaj reen, povas nur malprecize reflekti la spiritajn rilatojn, kiuj ligas nin al Germanujo. Ĝiaj universitatoj kaj aliaj lernejoj larĝe malfermis la pordojn por multaj Nederlandanoj, la fruktoj de ĝia scienco fariĝis ankaŭ nia posedaĵo. Niaj studentoj plej grandparte uzas germanajn lernolibrojn, en niaj Universitatoj oni deziras imiti la germanajn seminariojn.

La germanaj verkistoj ne sole apartenas al la germana popolo, sed ankaŭ al ni. Tio ne nur rilatas al tiuj verkistoj, kiuj estas por la tuta homaro—Goethe, Schiller, Heine—sed ankaŭ al la speciale germanaj aŭ eĉ lokaj verkistoj. La dialektpoeto, Frits Reuter, fariĝis unu el la niaj. Germana pedagogio helpis krei niajn lernejojn, animis nian pedagogian penadon. La profunda dankemeco pro tio, kion ni ricevis, estas nur egalata de nia admiro, tiel por la heroaj figuroj de la fondistoj de la germana ŝtato: Bismarck kaj von Moltke kiel por la firma kaj taŭga regna fondaĵo sur ĉiu kampo. Tie ĉi estas zorgo, lerteco, singardemo, tie ĉi tiu vera karakterizo de la kulturo, kiu nenion lasas al la blinda sorto, sed la vivon regulas per regula, antaŭvidanta laboro. La vorto, kiu estis unue elparolata en Anglujo, ke scienco en leĝa edzeco kun praktiko devis produkti belajn, fortajn idojn, Germanujo aplikis ĝin, kaj ĝia scienco produktis sian tehnikon, same kiel taŭga kaj multflanka instruado helpis la komercon. Tie ĉi estas

popolo, kiu serĉis sian lokon sub la suno kun la bataliloj de la spirito kaj kiu nur—tiamaniere sentas “*bonafide*” la germanoj tion—siajn materiajn batalilojn konservis tiel akre por povi defendi sian spiritan kaj ekonomian ekzistadon kontraŭ la atakoj de la envio. Ke tiu ĉi popolo, kiu antaŭ unu jarcento levis sin el la profunda humiligado de fremda potenco, kiu ne antaŭ duona jarcento vidis naski sian longe atenditan unuecon, kaj deposte evoluis en mirinda flugo je ĉia kampo de homa vivo, ke tiu ĉi popolo kelkfoje en sia juna forto ne parolis kun la kvieteco, kiu karakterizeras la posedanton de multaj jarcentoj, estas tiel kompreneble, ke tio apenaŭ povas esti malhelpo.

Ni Nederlandanoj estas tiel penetritaj de la alta signifo de la kreskanta kaj profundiganta germana kulturo, ne nur por ni, sed ankaŭ por la mondo, ke ni nur povas pensi kun timemo al la ebleco, ke la forteco kaj beleco de la germana regno povus ruiniĝi sub la fortegaj batoj de la alpuŝantaj malamikoj, kaj ke tiel estus forprenita la ekonomia fundamento al tiel neegaligita prospero...

Ni estas tiel konvinkitaj pri tio, ĉar ni ĉiam havas la koron malfermitan por ŝati tion, kio estas bela kaj dezirinda en la posedo de aliuloj. Tio estas la kaŭzo, ke ni akceptis kun tiom da amo la *francan lingvon*, la *francan arton*. Ni ankaŭ devas esti nun honestaj kaj konfesi, ke ni sentas nin kontraŭ tiuj Latinoj kiel aliaj homoj. Se estas ni (germanoj) la homoj de granda meditado, de saĝeco, de longa pripensado de (akiritaj) spertoj kaj humoroj, se ni havas la emon profundigi ankaŭ en la ne rekte solveblaj problemoj, kun la rezultato, ke ofte defluas niaj pensoj en neprecizeco, tiuj Latinoj, kontraŭe estas la vivplenaj spiritoj, malfermitaj por novaj impresoj, ekbruligeblaj por novaj idealoj, kun rapida kompreno, kun klara, bone stilita pensmaniero. La majstra konstruado de Parizo, la bele formitaj kaj ĉarme konstruitaj placoj, la avenuoj oferantaj la vastajn vidaĵojn jam estas la esprimo de la franca spirito, kies alta eco estas klareco kaj preciza limaĵo, kies ĉarmo estas eleganteco.

Al tiu ĉi vivanteco de la spirito la francoj ligas profundan amon al la belo: kio eliris iliajn manojn, ion kunprenis de la spirito de la artisto, kiu ĉiam sentas la limojn kaj konas la delikatajn nuancojn.

Pro ĉio tio, Francujo estas la lando de la kontraŭaĵoj. Tie ĉi la katolika religio povis flori en pura pieco, kaj la aromrezino supreniri al la ĉielo sub la arkaĵoj de la katedraloj, kiuj estas sonĝoj de eterna beleco. Sed ankaŭ tie ĉi la protestantismo ne akceptis la formon de

sentema religiemo sed de akra, saĝa, matematika priskribo kiel ĉe Kalvino.

Instigita de la impreso de la momento, la franco superis per persona kuraĝo kaj furioza braveco, kaj ĝis en la nuna tempo li konservis iom de sia personeco. La estro restis la amiko kaj kondukanto de la soldatoj, ne la nura portanto de la aŭtoritato. Gloro kaj viktorio fariĝis konduksteloj de la franca vivo, kiuj, kiam ili ne povis esti akiritaj sur la bataalkampo estis serĉataj en la parlamenta kampo.

Tio ĉio estas iom stranga por ni, same kiel la ĉiam vivanta ŝerco, kiu akompanas tiun apartan spiriton. La ŝercaĵo en doloraj momentoj, la rideto kiu forflugigas la zorgojn, la facila malapero de la aferoj, delogis nin vidi en la franca popolo nur malseriozecon kaj esti blindaj al la profunda fundamento. La multaj malseriozaj libroj havigis al ni la malpravan opinion, ke edzeca fideleco kaj ĉasteco estas nekonataj ĉe la franca popolo. Multaj Nederlandanoj miras, kiam ili ekscias, kiel sobre la franco povas vivi kaj kiel ekonomie li scias uzi sian monon. Sed tiu diferenco en karaktero samtempe kaŭzis nin tiel ŝategi la francan spiriton. Ni amas la belan geston, la ŝaton por la bone elpensita kaj bone elparolita parolo, la evidentan ĉarmon, kiu donas koloron al eĉ oficiala lingvo. Ni sentas nin levitaj de la malpezeco kaj la movemeco de tiu ĉi "animo," kiel portuloj el niaj germanaj nebuloj sub hela suna ĉielo kun koloro, varmece kaj brileco.

Estas, kvazaŭ la delikateco kaj fleksemece de la franca esprimo forprenas la malmovemecon, la energiecon kaj la pezecon, kiuj tremas tra nia solida graveco. Ni ĝuas de tiu korgajnanta afableco en la personaj interrilatoj; ni ĝuas en niaj sciencaj libroj de la pura precizeco kaj komprenebleco, ni staras en silenta admiro antaŭ tiu arto. Se io okazas en la franca vivo, kiu pritraktita kun franca sincereco, baldaŭ estas konata tra la tuta Mondo, ni tiam pensas al la konsolanta vorto de Van Hamel en la malhelaj Dreifustagoj: "kiu konservis tiel la *belon*, ne povas esti perdinta la *bonon*." Kaj li estas prava. La franco povas morti, Francujo ne. Post ĉiu ventego ĝi releviĝis sin, en ĉarma entuziasmo, kiu kondukis ĝin super la penoj. Ĝi bandaĝis en la tagoj de plej profunda humiligo siajn vundojn, ĝi fermis la lipojn kaj elstreĉis la manojn al laboro, kiu alportis novan vivforton. Sed tiu idealo ne nur flamis por propra vivo: kiel bela pura brilo ĝi ankaŭ lumigis aliajn naciojn.

Se estus eble, ke Francujo *pereus*, niaj rigardoj demandus sin en korprenanta silento:

"Ĉu tio devas okazi, ĉu tiu bela lando devas malaperi?" Sed ni scias, ke ĝi ne *povas* malaperi." Eĉ se ĝi perdus sur la bataalkampoj, se fremdaj trupoj trakurus la landon, rabadantaj, fajrigantaj, se la fremda plombo mortigus soldaton kaj civilulon; francoj pereus, sed Francujo ne.

"Jen la eterna miraklo de la latina spirito: Ĝi vekiĝas, kaj tuj vekiĝas la homa penso kun ĝi, la animoj estas liberigataj, scienco kaj arto defluas..."

La latina spirito lumigas la mondon. Vane la povoj de la mallumo penadis ŝlosi ĝin en la tombo, ĉiutage ĝi kreas pli da libereco, scienco kaj beleco, kaj preparas pli justan juĝon kaj bonajn leĝojn."

Kiel volonte ni volus unuigi francan animecon kaj belecenton al germana profundeco kaj solideco, kiel volonte ni vidus sur *belga* tero la festan renkonton de ambaŭ kulturoj, anstataŭ kontempli la skuon de tiuj potencoj, kiuj atakas unu la alian por ruiniĝo.

La kvietita forto, kun kiu en la antikva mondo viro parolis sian "civis romanus sum," doninte sin per tio ĉie rekonitan fortan situacion, en niaj tempoj transpasis al la *anglo*, kiu sentas sin burĝo de la plej granda regno, kiu iam ekzistis, kaj ido de la "insulpopolo," kiu regas la tutan Oceanon de la Okcidento al la Oriento. Sed ido ankaŭ de popolo, kiu ne nur povis *venki*, sed ankaŭ *gajni* kaj *kontentigi* la batitojn, altiri la venkitojn kaj inter certaj limoj permesis memregnon kaj propran sortdifinon... Pri tio oni ne fieriĝas en la angla vivo. Oni ne ŝencese parolas de *brita* aŭ *angla* scienco, arto, komerco, tekniko. Tie estas la aristokrateco de la longjara posedanto. Tiu ĉi aristokrato povas tial renkonti sian subulon kun ĝentila afableco, li ne bezonas esti aroganta aŭ incitanta, li ne rememorigas al sia povo, li ne minacas. En ĉia riĉeco li ne bezonas tro precize rimarki proprajn interesojn kaj povas aprobi kun afableco la klopodojn de aliuloj por progresi en la mondo. Li ne bezonas ĝeni sin pro materiaj valoroj kaj povas lasi parolanta sian koron en noblaj sentoj en la rilato kun aliaj personoj.

Sed ve al tiu, kiu fariĝas lia kontraŭulo. Tiam li rememoras, ke lia tuta vivo estas parto de lia komerco, ke lia mondŝtato ne povas malhavi povon, tiam li ĉiam konservas la noblan parolon kaj la indan geston, sed li konas sian vojon, li nur rekonas sian propran intereson. Kun la kvietita sindeteno de la eminentulo li ekbatas; en la tagoj de malprospero li konservas sian kvietecon kaj ĉerpas forton el la penso al sia grandeco kaj riĉeco, kiuj fine alportos la venkon.

Tiu popolo kun siaj talentoj por regi, egalas la nian en taŭgeco por la regado de fremdaj posedaĵoj, kiel ĝi similas la nian en sia politika libereco.

Anglujo fariĝis la klasika lando de la konstitucionalismo. Sen la sangantaj revolucioj de aliaj landoj ĝi realigis la opiniojn de la deknaŭa jarcento, kaj kiel antaŭe la Romanoj, importis la novon kun saĝa modereco.

Fine ankaŭ la nobelaro, kiu en aliaj landoj ofte staras ekster la socia vivo, daŭrigas en Anglujo sian partoprenon al ĉiu branĉo de scienco, komerco, arto, industrio kaj bonfarado. Kaj ankaŭ la laboristoj ne enŝlosis sin tie, sed ili kunlaboris kun la registaro; tiel la tuta popolo kunlaboras por la nacia bono.

Similan evolucion oni rimarkas je socia kampo, tiel ke ankaŭ je tiu kampo, Anglujo povas fariĝi por ni ekzemplo, kiel ĝi estis tio jam en sporto. Sed la influo de Anglujo sur ni estas ankoraŭ pli granda. Ĝia literaturo estas ofte ekzemplo al la nia. La romantiko de la unua duono de la deknaŭa jarcento imitis Byron kaj Scott. Nia juna poeto de la jaroj post '80 returnis sin al Byron kaj Shelley. Sed en pli larĝa rondo ol en tiu de la artistoj parolis la angla spirito. Ĝi trovis nian tutan legantan publikon malfermita por ĝi. Shakespeare trovis tie ĉi tri bonajn tradukistojn, Dickens estas eĉ konata ĉe la lernejoj. George Eliot, Thackeray, Kingsley, Carlyle, Maclaren, Shaw estas ĉe ni tiel multe ŝatataj kiel en la propra lando; sed kie estus la fino, se mi devus nomi ĉiujn verkistojn, tie ĉi tradukitaj aŭ originale aĉetitaj, ĉiujn horojn de plezuro kaj nobligo, kiujn ni dankas al Anglujo. Precipe de nobligo, ĉar la ĉasteco, kiu karakterizas la anglan socion, ankaŭ troviĝas en ĝia literaturo, kio plaĉas al la Nederlandano.

Ankaŭ por la angla filozofio nia lando estis malfermita: Locke, Mill, Spencer kaj Darwin trovis ĉe ni legantojn; ni ŝatas la ekvilibron de la argumentado, la simplan klarecon de la esprimo, la precizecon kaj firmecon de la humoro.

Se la angla utilismo ne pli profunde enradikis, estas la kaŭzo en la fakto, ke ni pli bone komprenis la germanan apriorismon. Tiel Nederlando vidis la naskiĝon de filozofio, kiu unuigis anglan metodon al germanaj principoj.

Precize nia geografia kaj spirita situacio meze de ambaŭ popoloj vidigas al ni, kiel *malsaĝe* estas, ke du fortoj, el kies kunirado naskiĝus tiel multe da bono, interbatalas kaj (kio estas malfeliĉo) komencas tranĉi la ŝnurojn de reciproka scienca ŝato kaj kunlaborado. Niaj spiritaj kondukantoj en la lastaj jaroj montris al ni en la batalo kontraŭ nia malrapide-

meco, la energian anglan popolon kaj metis kontraŭ nia libero, kiu ofte en malbonvolemece degeneras, la indan "self-government" (mem-regado). Ĉiam pli iras Nederlandanoj al Londono; sed ankoraŭ ne sufiĉe. Ĉar la plej granda urbo de la mondo, tiel bone reflektas la animon de la Imperio, ke ĝi el malgranda Nederlanda sfero kondukas en la larĝeco. Tie ĉi estas la komerco, la industrio, la havenoj. Tie ĉi estas la aristokrata kvartalo, la muzeoj, la grandnombraj bonfarantaj institucioj. Tie ĉi staras la majesta parlamentejo, tie ĉi montras sin la respekto, kiun la lando havas por siaj eminentuloj en statuoj en Westminster Abbey kaj St. Paul. Tie ĉi fine forflugas vivo, kiu kun malmulta peno estas regulata, kaj la libereco, kiun oni ĝuas en la kunvenoj, la uzo, kiun la burĝo senĝene faras de la strato por propagando kaj argumentoj, estas sekvoj de granda libereco, kiu estas ebla ĉe memregado.

Ni klopodis iom priskribi, kio ligas nin al ĉiu el la militantaj potencoj en la okcidento kaj kio ili estas por la mondo. Tial regas ĉe nia popolo la profunda doloro, ke ĝi vidas la popolojn, al kiuj ĝi tiel multe ŝuldas, interbatalantajn. Tiel nia neŭtraleco fariĝas la sintenado de la pli juna frato, kiu vidas siajn pli aĝajn fratojn en malpaco. Kvankam ni amas ĉiun el ili, ni *rifuzas* helpi ilin en *malamikaj* faroj, sed ni estas pretaj ŝati ĉiun senton de alproksimo, apogi ĉiun paŝon en tiun direkton. Jes, ni havas la dolĉan kaj silentan esperon, ke la grandaj incitegitaj fratoj iam vizitos nin en nia modesta domo kaj retrovos tie ĉi unu la alian...

Seriozaj homoj timas en tiu momento de la preciza konservo de nia neŭtraleco, de la timego je kiu ni gardas ĉiun vorton, de la rezigneco je kiu ni devas suferi la retenon de niaj ŝipoj, kiu malhelpas nian komercon—danĝeron por nia popolkaraktero. Efektive tiu estus la sekvo, se nur *popolegoismo* estus la fundamento de nia sintenado.

Bedaŭrinde tiu estas la koncepto de multaj, kiuj ne povas vidi nian neŭtralecon el alia vidpunkto. Vere estas ke la popolegoismo estas la kaŭzo de multaj militoj. Ni do devas altiĝi al la vidpunkto, ke ni volas neŭtralecon ne nur kiel la plej *utila*, sed ankaŭ kiel la plej *bona*, ne *surmetita* de la cirkonstancoj, sed *elektita* de libera volo. Nia afableco por ĉiu el la militantaj partioj ne devas elveni el timo por vundi kaj eksciti, sed el vera simpatio, kiu rekonas kaj ŝatas la bonon. Ne, ĉar nia popolo morale superas la ĉirkaŭantojn, ĝi devas—en kunlaboro kun la aliaj neŭtralaj kulturŝtatoj—la postulojn de la moraleco nun defendi kaj

kiel eble plej bone plenumi,—sed ĉar la cirkonstancoj estas pli favoraj. Ekonomie malpli frapita, ekster la ekzistado de la milito, nia forto estas pli granda, kaj nia tuta personeco povas montri sin. Nia dankemeco pro tio devas esti tiel granda, ke ĝi forpelas ĉiujn zorgoplenajn sentojn kaj elfluas en noblaj faroj. En faroj de helpo al samlandanoj, kaj al ĉiuj, kiuj rifuĝas en nia lando, en faroj de rekonstruado por kunlabori al pli bona estonteco. Do nia neŭtraleco devas naskiĝi el sento de spirita unueco kaj dankemeco al la militantaj ŝtatoj, el la konvinko, ke ĉio ebla devas okazi por antaŭgardi la pligrandiĝon de malfeliĉaĵoj. Kaj detenu ni nin de koleraĵ atakoj, sciante, ke la tempo de juĝo ankoraŭ ne venis, ĉar la atakoj estus *malĝustaj, senamaj* kaj baldaŭ *unuflankaj*. Kun tiuj sentoj devas esti ligata la konvinko, ke ni nun vivas en tempo, en kiu la Povo estas en la servo de la popolegoismo, kaj ke ni ne havas kaŭzon pensi, ke *ni* estos ŝparitaj, se memintereso necesigas ataki nin. Sed eĉ atako ne bezonas ŝanĝi nian ŝaton por la kontraŭulo...

La unua, kiun ni do devas fari, estas penetri nin per la ideo de *vera* neŭtraleco, per la serioza intenco sendepende kaj senpartie juĝi kaj senti, armi nin kun la interna konvinko, ke ni havas vokaĵon. Ni bezonas en tiuj ĉi tagoj la kuraĝon de la kredo.

Niaj koroj malfermiĝos ankoraŭ plilarĝe por la forflugantoj, niaj monuoj ankoraŭ malfermiĝos, kaj al niaj tabloj venos loko por ili. Kaj eble ni estos dankemaj, kaj estos permesate al ni fari ion por la malfeliĉuloj.

Dume niaj scienculoj, niaj artistoj, niaj ekonomiistoj, niaj laborantoj sur la kampo de socia laboro, kiuj estas membroj de internaciaj komitatoj, komencos pripensi la ilojn por post la paco daŭrigi la komunan internacian laboron. Tial ni devas serĉi ligon kun la malgrandaj neŭtralaj ŝtatoj, kun kiuj ni estas jam per multaj ligiloj ligitaj. Ankaŭ tie oni ne plu havas la grandan timon de la unuaj milittagoj, kaj povas sin pretigi por internacia laboro. Ankaŭ tie oni spertos, kiel tie ĉi la benon de laboro, kiu celas grandan celon, kaj kondukas super malgrandajn penojn.

Kiam tio okazos, nia registaro, gvidata de la popolkonvinko je taŭga tempo esprimos, ke ankaŭ *nia* popolo forte volas kunlabori al la arto de internacia juĝo kaj al la progresado de larĝa humaneco.

Ĉio tio nur povas okazi, je la kosto de mono, tempo kaj penoj. En ordinaraj tempoj tio eble estus nomata *oferado*, kiun oni konsentas fari, sed nun ĝi devas esti donata *kun plezuro*

en la dankema sento, ke ni tiel multe pli ricevis ol aliaj, ne havante pli da rajtoj ol ili.

POSTVORTO.

Tiu ĉi broŝuro, el kiu mi faris longan ekstrakton, estas jam en Oktobro verkita de la klera pedagogo kaj psikologo, R. Casimir, rektoro de la Haga liceo. Ĝi estas fidela reflektado de la opinioj de la civilizita Nederlandano, kiu, pro sia kono de multaj lingvoj kaj siaj amikaj rilatoj kun ĉiuj el la militantaj nacioj, havas la veran internacian senton, kiun precipe ni, Esperantistoj, konas kaj komprenas, ĉar ĝi estas la interna ideo de la Esperantismo, la senton de "frateco inter la popoloj."

Dum la sango fluas, kaj la milito furiozas ĉirkaŭ ni, ŝajnas tiu sento kvazaŭ utopio. Tamen ni ne malesperas. Jam tri fojojn ni havis la okazon montri senpartie nian fratan amon al malfeliĉuloj, kiuj serĉis rifuĝejon en nia lando. Unue ni konsolis kaj helpis la *germanojn*, kiuj forflugis el Belgujo, due ni akceptis kaj zorge flegis la maristojn de *anglaj* ŝipoj, detruitaj je nia marbordo, kaj trie ni malfermis niajn domojn kaj korojn por centmiloj da malfeliĉaj *Belgoj*, kiuj ĉe ni trovis duan patrujon. Ĉu ne la Nederlandanoj sentis sin filoj de la tuta homaro? Venu baldaŭ la tempo, ke tiu interna ideo de la Esperantismo kresku ankaŭ en ĉiuj koroj kaj vekos la malŝaton por tiu terurega buĉado, kiun oni nomas milito! Tiu estas la kordeziro de

La tradukintino,

H. VAN GRIENSVEN.

's-Hertogenbosch, en Januaro, 1915.

Antikva Humoraĵo.

A.—Kiu besto tiu estas, kiu havas orelojn sed ne povas aŭdi, okulojn sed ne povas vidi, krurojn sed ne povas marŝi, sed tamen, ĝi povas salti tiel alte kiel la granda piramido?

B.—Tiu certe estas miranda besto, Alahogardu min kontraŭ ĝi, por ke ĝi ne falu sur min, kiam ĝi saltos. Diru al mi, mia amiko, ĝian nomon, mi petas.

A.—Ĝi estas mortinta kamelo, najbaro!

B.—Ho! Ho! Nun mi scias, ke vi eraras—ĉar eĉ vivanta kamelo ne povas salti tre alte, kaj certe mortinta kamelo tute ne povas salti—

A.—Kompreneble! Ankaŭ la granda piramido tute ne povas salti!

Ĝis Revido,

UNCLE FRED.

Momento.*Skizo de V. C. KOROLENKO.**Esperantigis D-RO ANDREO FIȘER (Tiflis).**(Sekvo).*

Je la vespero, en la kvarangulaĵo de l' fenestro ĉiumomente aperetadis briligaj ŝaŭmsprucoj. La alfluo komencis sian profundatonan kantadon, la bordo respondadis per profundaj ĝemoj kaj bruego.

Diaz nur ektiris la ŝultrojn kaj decidis kuŝigi iom pli frue. La maro paroladu, kion ĝi volas; laŭplaĉe serĉu la vojon meze de senorda ondaro tiu malfruiginta boato, kiun li rimarkis el sia fenestro. Sklava boato de sklava bordo... Lin koncernas nek ĝi, nek la voĉoj de l' maro.

Li kuŝiĝis sur sia matraco.

Kiam la gardisto-hispano je la kutima horo alportis lanternon kaj metis ĝin el la koridoro en la aperturon super la fermita pordo, ĝia lumo videbligis kuŝantan figuron kaj palan vizaĝon kun fermitaj okuloj. Ŝajnis, ke Diaz dormis kviete; nur de tempo al tempo liaj brovoj kuntiriĝadis, kaj sur lia vizaĝo trakuradis esprimo de malakra sufero, kvazaŭ funde de l' dormigita konscio sin movetus io, mallaŭte kaj peze, kiel tiuj apudbordaj ŝtonoj en la mara profundaĵo...

Sed subite li ekvekiĝis, kvazaŭ iu lin estus vokinta laŭnome. Ĝi estas ventblovego, kiu, transfluginte la ondorompilejon, ekfrapis la muron mem. En la malluma kvarangulaĵo de l' fenestro ankoraŭ flugis blankaj flokoj de fosforeca ŝaŭmo, kaj, eĉ kiam la bruego formortis, la ĉelo estis plena je siblo kaj fajfo. Eĥoj penetris post la fermitan pordon kaj trakuris la koridorojn. Ŝajnis, kvazaŭ io konscie-terura transflugis super la insulo kaj mallaŭtiĝas kaj formortas en malproksimaĵo.

Diaz unumove ekstaris sur la piedoj. Al li ŝajnis, ke li estis dorminta nur kelke da minutoj, kaj li ekrigardis tra la fenestro, atendente, ke li ekvidos ankoraŭ malproksime la blankan veleton de la boato. Tamen en la fenestro estis nigre, la maro furiozadis en plena mallumo, kaj aŭdiĝis konfuzaj krioj de forkuranta ventekblovo.

Kvankam tiaj ventegoj okazadis ne ofte, li tamen bone konis tiun bruegon, kaj fajfon, kaj sibladon, kaj la subteran tremadon de la ŝtoneca bordo. Sed nun, kiam tiu senbridiĝinta bruo komencis malpliĝadi, el-sub ĝi ekaŭdiĝis iu nova sono, io kvieta, karesa kaj nekonata...

Li ekrapidis al la fenestro kaj ree, ekkaptinte la kradon per la manoj, elrigardis en la mallumon. La maro estis senforma kaj sovaĝa.

La malproksima bordo estis tute ensorbita de peza nebulo. Nur por kelke da momentoj inter ĝi kaj la nuboj traŝoviĝis la ruĝa nebulita luno. Malproksimaj, malcertaj rebriloj senorde ekŝanceliĝis sur la pintaĵoj de l' furiozaj ondegaj kaj estingiĝis... Restis sole bruo, potenca, sovaĝe-konscia, tumulta kaj ĝoje vokanta.

Jose-Maria-Miguel-Diaz eksentis, ke ĉio interne de li tremas kaj agitiĝas, kiel la maro. La animo vekiga post longa dormo, klariĝas la konscio, reviviĝas jam de longe estingitaj deziroj... Kaj subite li klare rememoris tion, kion li estis vidinta sur la bordo, antaŭ kelke da tagoj... Ĝi ja ne estis sonĝo! Kiamaniere li povis ĝin opinii sonĝo? Ĝi estis movado, ĝi estis pafoj... Ĝi estis—ribelo!...

Alflugis ankoraŭ ventekblovo, ree preterflugis briletantaj ŝaŭmero, kaj denove el-post siblado kaj plaŭdegado aŭdiĝis iu sono, nekonata kaj aminda. Diaz sin ĵetis al la krado kaj, en ekmove de stranga entuziasmo, forte ĝin ekskuis. Ree eksutiĝis kalko kaj ŝtoneroj, malkunigitaj de salhavaj sprucoj, falis kelke da ŝtonoj, kaj la krado facile eliĝis el sia embrazuro...

Kaj sub la fenestro, en la golfeto, balanciĝadis kaj ĝemknaradis boato...

V.

Sur la remparo tiumomente okazis gardoŝanĝo.

—Sankta Jozefo... Sankta Mario! — ek-murmuris nova gardestaranto kaj, kovrinte sian kapon per kapuĉo, sin kaŝis post murelstarajo. Sur la maro, laŭ tuta ĝia vasto, leviĝante kaj falante, briletante en la mallumo per la ŝaŭmopintoj, alproksimiĝadis nova ventekblovo. Ŝajnis, ke la vento freneziĝis, la insulo jam de-antaŭe tremis kaj ĝemis. De l' marfundo, kvazaŭ palaj fantomoj, grimpis sur la deklivojn gigantaj ŝtonoj, dum tutaj jaroj subakvigataj en la profundaĵo.

La ventekblovo alflugis ĝuste en la momento, kiam Diaz eksaltis el la fenestro. La ondaro lin tuj surverŝis, surdigis kaj faligis... Kelke da sekundoj li kuŝis senkonscie, kun nura teruro en la animo, frostiĝinta kaj mizera, kaj super li kun ĝembleko rapidis io kolosa, sovaĝa, malamika.

Kiam la bruego iom mallaŭtiĝis, li malfermis la okulojn. Sur la ĉielo flugrapidis mallumaj nubegoj, sen tralumaĵoj, sen konturoj. Plie estis sentata ol vidata la movo de tiuj amasoj, kiuj ĉiam same nereteneble flugis okcidenten. Kaj malproksime ree leviĝadis io nevidebla, sed minaca; ĝi bruegis malgaje, mizeranonce kaj seninterrompe.

(Daŭrigota).

The Esperanto Red Cross Ambulance.

As we anticipated in our last issue, we are now able to announce that the sum required to purchase the Ambulance "Esperanto No. 2" has been received. The car has been purchased, and it will be forwarded as soon as possible to Belgium, where it is to be taken over by the Belgian Army. In our next issue we hope to publish a photograph of it.

Our object having been accomplished, thanks to the splendid co-operation of British Esperantists at home and abroad, it only remains to announce that the Fund is now closed. Should any further contributions arrive they will, however, be gladly received, and our committee will in due course decide as to the disposal of the money.

Esperanto Red Cross Fund.**FIFTH LIST.**

Amount brought forward..... £707 12 10

DONATIONS (Personal).

Ackermann, A. W., Hawkhurst (2nd)	0	10	0
Bain, Rev. J. A., Westport	0	5	0
Bellamy, Miss M. R., London, S.E.	0	10	0
Birch, Pte. C. T. J., Northampton Regt.	0	2	6
Caldwell and Dean, The Misses, Leigh	1	0	0
Cheetham, B. W., Aberystwyth	0	5	0
Cook, Miss E. I., London (3rd)	0	6	0
Cordingley, G. A., Bolton (2nd)	0	7	6
Craig, R. A., Shrewsbury	0	10	0
Cropper, Mrs. Thornburgh, Wrotham	2	2	0
Currie, Miss Campbell M., Edinburgh	10	0	0
Daly, Miss Eileen de B., Bordighera	0	3	0
Day, J., H.M.S. <i>Shannon</i>	0	2	6
Deane, Miss L. M., Broadstone (2nd)	0	10	0
Emery, P. A., Wolstanton	2	0	0
Fairbairn, Rev. R. E., Bermuda	0	5	0
Flint, E., Blackburn	0	3	0
Fryer, Miss A., W. Didsbury (2nd)	1	1	0
Fryer, Miss H., London, S.W. (2nd)	2	2	0
Goodwin, B., Liverpool	0	2	6
Grieve, Thos., Stirling	0	10	0
Hamel, Miss A., Nottingham (3rd)	0	5	0
Harvey, Wm., Edinburgh (2nd)	1	1	0
Heath, J. D., Croydon	0	2	0
Jamieson, B., Glasgow	0	1	0
Kendrick, Mrs. E. M., King's Lynn	0	5	0
Knox, Miss A. E., Belfast	0	1	0
T.J.L. and J.L., Birkenhead (2nd)	0	10	0
Lawrence, Miss E. A., London (2nd)	0	5	0
Lee, Miss F., Southport	0	2	6
Lenton, Miss L. A., Stratford-on-Avon	0	5	0
Lockyer, F. H., Liverpool	0	5	0
Mawbey, E. C., Johannesburg	0	5	0
Marriott, Rhodes, Manchester (2nd)	0	10	6
McCreight Brown, Mr. & Mrs. W., Newcastle-on-Tyne	1	1	0
Miles, Miss E., London, S.W.	0	2	6
Munro, Miss A. M., Edinburgh (2nd)	0	5	0
Nichols, Ward, Philadelphia	0	4	3
"Paculo," Manchester	0	10	0
Page, W. M., Edinburgh (2nd)	0	10	0
Peckover, Miss P. H., Wisbech	2	0	0
Pointer, Mrs. M., St. Neots (2nd)	1	1	0
Riley, Mrs. J. E., Wakefield (2nd)	0	2	0
Ross, A. W., London	0	10	0
Sherriff, Miss E. G., Dunedin, N.Z.	0	5	0
Spackman, Mrs., Corsham	0	3	0
Stapledon, W. C., West Kirby	5	5	0
Strong, F. J., Coventry (3rd)	1	0	0

Sujadinof, Mrs. T., Gt. Malvern (3rd)	£0	10	0
Suzuki, Tai, Tokio	0	2	0
Sympathiser	0	2	6
Thierry, L. N., London, E.C.	1	0	0
Williams, M.P., Aneurin, London, S.W.	1	1	0
Wilson, M. R., Carlisle	0	5	0
Wormald, Mrs. M. C., Southport	0	5	0
"2319," Shipley	0	3	0

COLLECTIONS.

N.B.—Subscriptions of less than 5s. are included in Sundries.

Barrow Esperanto Society (2nd) (per W. Barrie)	0	5	6
Bath Esperanto Society (3rd)	2	17	0
(L.A.C., 6/-; Duke Street Girls' School, 15/-; Sundries, per Miss L. Clifford, W. W. Padfield, and B. Read, £1 16s.).			
Birkenhead Esperanto Group (per H. R. Callagan)	0	12	0
Blackpool Esperanto Group (2nd) (per Miss A. C. Ambler)	0	8	6
Bolton Esperanto Society	1	13	0
J. R. Hall, 5/-; G. Belshaw, 5/-; S. Triffitt, 5/-; Sundries, per J. Birtwistle and Miss A. Seddon, 18/-).			
Bromilow, E., Liverpool	0	2	6
Clark, Miss M. B., and Friends, Weybridge (2nd)	2	2	6
Edinburgh Esperanto Society (part proceeds of Whist Drive, per A. T. Whitehead) (3rd)	2	0	0
Glasgow Esperanto Society (proceeds of "At Home," per F. Couperthwaite) (2nd)	4	12	6
Henningsen, Miss M. R., London, N.W. ("Du amikinoj")	0	3	6
Hull Esperanto Society (per Secretary)	0	5	0
Kingsway Hall Concert (per B. E. Long)	1	10	0
Lawrence, W. E., York	0	5	9
Leeds Esperanto Society (per Miss L. Briggs)	0	11	8
Letchworth Boys' and Girls' Esperanto Club (per Doris Smith, Edna Miller, Helène Jones, Doris Miller, Dorothy Last, Ella Thornley, Ellen Gregory, F. Garner, and Harry Smith)	1	12	0
Melbourne Esperanto Club (per W. J. Drummond)	3	10	0
Rickard, Miss F. M., London, N.	0	6	0
Royston Esperanto Group	1	0	6
(J. Course, 5/-; Group Funds, 5/-; Sundries, per P. W. Woolard, 10/6).			
St. Helens Esperanto Group (per Miss F. Davies)	0	15	0
South Wales Esperanto League (per W. E. Davies)	0	10	6
"Two Totok Esperantists," Celebes	1	13	0
Warrington Esperanto Society (3rd) (per Miss D. E. Parsonage)	0	5	0
Wood Green Esperanto Society (3rd)	0	9	6
(M. H. Deeble, 7/6; Sundries, per R. Robertson, 2/-).			
Woof, Mrs., Darlington	1	5	6
(Mrs. A. Ryan, 10/- (2nd); Sundries, 15/6).			
Woolwich Esperanto Class (per E. A. Allsop)	0	8	0
Yorkshire Esperantist Federation, "In memory of the late Edward Parker" (per A. Tuke Priestman)	5	15	6

Total at April 23 £785 15 0

Correction (p. 86).—Hastings Group (per Miss J. H. Morrison).

The British Esperanto Association (Inc.).

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

RAYMOND F. BARLOW, *c/o C. Crowther & Co., P.O.B. 14, Lannomiya, Kobe, Japan*; JAMES DAY, 36 Mess, H.M.S. "Shannon," *c/o G.P.O., London*; Miss E. C. H. FARRANT, "The Wæden," Dartmouth-road, Paignton, South Devon; Miss LULU W. MELLOR, 80, Howson-road, Brockley, S.E.; FREDERICK A. PAY, The School House, Heslington, York.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*Miss JEAN BIRRELL, *Miss AGNES BRECK, Miss E. J. GUNN, *MARTIN JAMIESON, *Master ALEX. PURDIE, *THOS. RILEY, *Miss C. WHYTE, *P.C. JOHN G. GUNN, *P.C. GEO. LIDDLE, *P.C. JAMES THOMSON, *Miss V. LOW, *Det.-Off. ALEXANDER MCGHIE, *Det.-Sergt. GEO. HALL, *P.C. D. MCPHERSON, *P.C. LAWRENCE CRAIGIE, *P.C. DAVID CAMPBELL, *Edinburgh*; Miss G. KÖHLER, *Leith*; *Rev. J. A. BEARD, *Bromley, Kent*; *Rev. PETER PREVOST, *Ilford, Essex*; *Mrs. E. H. SIMPSON, *South Hackney, London, N.E.*; GEORGE ROSE, A. W. WALSH, *Miss M. HUNT, *Miss NORA SHORROCK, *Miss M. J. SHORROCK, *Darwen*; GEO. FLINT, *H. BURNS, *Miss A. ORMEROD, *F. E. BURTON, W. M. LOVELLE, W. M. LEAVER, *J. HEARNE, *Blackburn*; Miss E. B. DONALDSON, Miss HELEN T. EDMOND, *Miss D. DICKINSON, *Miss S. L. DAVIS, *Leith*; *Commander COLIN NICHOLSON, R.N.R., *Chatham*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

J. C. CAMERON, Miss M. R. CHRISTISON, Mrs. C. M. U. FERGUSON, Miss N. MURRAY, *Miss M. A. MURRAY, Dr. A. E. SCOUGAL, M.A., LL.D., Miss M. C. STEWART, Miss E. F. DICKIE, M.A., P.C. MURDO MACLEOD, P.C. ALEX. CAMERON, Clerk-Sergt. JAS. SUTHERLAND, Sergt. DUNCAN SINCLAIR, P.C. GEO. FINDLAY, *Wm. F. LAWRENCE, *Acomb, York*; *Miss D. MATTHEWS, *Wanstead, London, N.E.*; Dr. R. C. J. STEVENS, *Olids, Alberta, Canada*; *GEO. DICKINSON, *Miss C. DICKINSON, *Leith*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

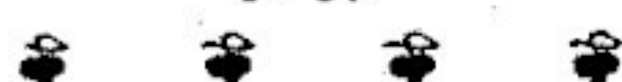
NEW FELLOW.

JOHN J. BOUTWOOD, J.P., *Hastings*.

NEW COUNCILLORS.

London (Central).—P. J. CAMERON, H. A. EPSTEIN, Miss L. S. GRANT, R. ROBERTSON, Miss J. WYNTER, F.B.E.A.

To replace those named in the Annual Circular, "B.E.," March, 1915, p. 57.

London Chamber of Commerce.

Esperanto Examinations.

The Esperanto Examinations (Junior and Senior) of the London Chamber of Commerce are to be held on Wednesday, May 19, 1915, in London, and at Local Centres in the Suburbs and in the Provinces. Group Secretaries and Teachers who desire their students to enter are requested to obtain a Syllabus from the Secretary of the B.E.A. If necessary local centres may be specially formed, particulars as to which will be supplied by the B.E.A., who will be glad to forward information to students also. The B.E.A. hopes there will be a large number of candidates for these important examinations.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilingva enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

578. La Varenne, St. Hilaire (Seine) Francujo.—S-ro Louis Prévost, 73, Boulevard de Champigny, deziras korespondadi kun alilandanoj per poŝtkartoj aŭ letere. Ĉiam respondos. (126)

580. Hornsey, London, N. (Anglujo).—S-ro Charles H. Edmonds, 73, Sydney-road, deziras korespondi per ilustritaj poŝtkartoj kun ĉiuj, ĉie. Poŝtmarkoj bildflanke.

581. Sango de Adreso.—D-ro H. W. Yemans deziras, ke oni notu lian novan adreson, nome: U.S. Army, Western Department, San Francisco, California.

582. Sainville (E. et L.) Francujo.—S-ro Buret deziras negoci kun fabrikanto de maŝintrikiloj; sendu katalogon plej baldaŭ.

583. Harderwijk (Holando).—S-ro Auguste Turc, internulo el Bruselo, Esperanta komencanto, Baraque 8, Camp de Harderwijk, por pasigi la tempon, deziras ricevi leterojn kaj poŝtmarkojn el Granda Britujo kaj Kolonioj.

Council Meeting, B.E.A.

Held at the Offices of the Association on Monday, April 19, 1915, at 6.30 p.m. Present: Messrs. Paul Blaise, M. C. Butler, P. J. Cameron, B. Chatterton, H. A. Epstein, C. A. Fairman, G. Mercer Hollis, B. E. Long, A. Morrow, W. Phillimore, R. Robertson, A. Sharp, Dr. John Pollen, Misses M. L. Blake, C. M. Holmes, E. O'Brien, J. Wynter. In Attendance: Mr. E. A. Millidge, The Secretary.

Guarantors.—It was reported that the total amount guaranteed to date was £3,470, and that there was a considerable fall compared with the Guarantee Fund for 1914. In view of the necessity of obtaining the minimum total, £5,000, Dr. John Pollen and Mr. B. Chatterton were appointed a sub-committee to take steps to secure additional guarantors.

Esperanto and the War.—A proposal was submitted from Mr. Bredall as to reissuing in English an article entitled "Concert International," from *La Suisse Libérale*. The matter was considered, but it was decided the article was not suitable for publication by the B.E.A.

Belgian Esperantist Congress.—A letter was read from Mr. A. J. Witteryck, President of the Belgian Esperantist League, asking for assistance to enable Belgian Esperantists to take part in the Congress in Bath. The matter was considered sympathetically, and the following resolution was passed:—"That a subscription list be opened, and notice thereof given in the May BRITISH ESPERANTIST, to help to defray the expenses of the Congress of Belgian Esperantists to be held at Bath." A collection at the meeting realised £4 1s. 6d.

The question of renewing the Esperanto Lectures in Hyde Park was discussed, and it was decided that the platform should be placed at the disposal of Mr. Schleich, who, it was stated, was willing to take charge of the meetings.

Council and Executive Meetings, B.E.A.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council will be held on Monday, May 17, at the Offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C., at 6.30 p.m.

A Meeting of the Executive Committee will follow the Council Meeting.

The following Meeting of the Council will be held, as already announced, at the Guildhall, Bath, on Monday, May 24, following the Annual General Meeting of the Association.

H. CLEGG, Secretary.

584. Maggona (Ceylon).—S-ro P. Felix Fernando, Govt. Surveyor, deziras korespondi per ilustr. p.kartoj kun rusaj, belgaj, holandaj kaj francaj gesamideanoj.

585. Kiew (Ruslando).—S-ro C. Polak, Kontoro "Mazut," deziras korespondi letere aŭ p.karte kun angla samideano pri (1) angla kaj rusa lingvoj, (2) anglaj kutimoj kaj moroj, (3) travivata de ni epoko, (4) maro, maristoj kaj ŝiparo, (5) literaturo kaj arto, (6) teatro; precipe n-roj 1, 2, 4, 6. Li promesas samtage respondi ĉiun leteron.

586. Genova (Italujo).—S-roj Eduardo Augier, Renato Welisch, Aldo Welisch kaj Rino Goldstaub, knabo-skoltoj ("Boy Scouts") ĉe S-ro Cosmo Ricca, Via Giov. Tomm. Invrea, No. 2, Int 5, deziras ricevi poŝtkartojn de knabo-skoltoj el Anglujo, Anglaj Kolonioj kaj el aliaj landoj.

587. Alexandria (Egipto).—S-ro Geo. Georges skribas: Ĉar mia tuta familio (6 personoj) estas mortigitaj de la Ribelintoj en Macedonujo, mi deziras informi miajn amikojn, ke kaŭze de tiu granda malfeliĉo, mi ĉesos korespondi dum kelke da tempo; miaj geamikoj sendube pardonos min.